

Ośrodek Pomocy Społecznej
w Chrzanowie

**Sprawozdanie z działalności
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Chrzanowie
za rok 2021**

Maj 2022

Spis treści

Strona tytułowa		
Wprowadzenie		str. 1
1. Poziom i struktura wydatków w 2021 roku		str. 3
2. Obszary marginalizacji i wykluczenia społecznego klientów Ośrodka		str. 6
3. Zadania własne gminy, określone w art. 17 ustawy o pomocy społecznej		str. 10
3.1.	Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym	str. 10
3.2.	Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych	str. 11
3.3.	Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, w tym specjalnych	str. 13
3.4.	Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	str. 14
3.5.	Praca socjalna	str. 14
3.6.	Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	str. 16
3.7.	Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych	str. 17
3.8.	Zapewnienie posiłku osobom dorosłym, dożywianie dzieci	str. 18
3.9.	Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym	str. 19
3.10.	Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu	str. 19
3.11.	Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych	str. 19
3.12.	Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	str. 20
4. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę, określone w art. 18 ustawy o pomocy społecznej		str. 21
4.1.	Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	str. 21
4.2.	Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki	str. 21
4.3.	Objęcie prawem do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	str. 22
5. Inne rodzaje pomocy i świadczeń realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie		str. 23
5.1.	Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego	str. 24
5.2.	Świadczenie rodzicielskie	str. 25
5.3.	Świadczenie opiekuńcze	str. 26
5.4.	Zasiłek dla opiekuna	str. 27
5.5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	str. 28
5.6.	Realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	str. 29

5.7.	Fundusz alimentacyjny	str. 29
5.8.	Karta Dużej Rodziny	str. 30
5.9.	Świadczenie wychowawcze - realizacja programu „Rodzina 500 plus”	str. 31
5.10.	Realizacja Programu „Dobry Start”	str. 32
5.11.	Dodatek mieszkaniowy	str. 32
5.12.	Dodatek energetyczny	str. 34
5.13.	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	str. 35
5.14.	Chrzanowski Bon złobkowy	Str. 36
5.15.	Zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego	str. 37
6. Aktywne formy wsparcia		str. 37
6.1.	Aktywizacja osób bezrobotnych	str. 37
6.2.	Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020	str. 37
6.3.	Opłatek Maltański	Str. 38
6.4.	Realizacja projektu „Nowy Rozdział”	str. 39
654.	Realizacja projektu "Nowe standardy pracy socjalnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie	str. 39
6.6.	Gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie	str. 40
6.7.	Wspieranie rodziny	str. 42
6.8.	Pomoc osobom przebywającym na kwarantannie	str. 42
6.9.	Chrzanowskie Centrum Wolontariatu	str. 43
6.10.	Program „Wspieraj Seniora”	str. 43
6.11.	Pomoc w dotarciu na szczepienie	Str. 44
6.12.	Asystent osobisty osoby Niepełnosprawnej	Str. 45
7. Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie		str. 46
8. Szkolenia		str. 47
9. Zbiory dokumentacji i decyzji		str. 47
10. Zestawienie kontroli przeprowadzonych w roku 2021		str. 47
Podsumowanie		str. 49
Wykaz potrzeb		str. 50

Wprowadzenie

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Niniejsze sprawozdanie jest realizacją ww. ustawy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie funkcjonuje jako gminna jednostka organizacyjna pomocy społecznej. Realizując misję polityki społecznej Gminy Chrzanów to jest: „Solidarność i integracja społeczna oraz skuteczne wsparcie dla osób i rodzin, w szczególności borykających się z problemami i mających trudności w realizacji własnych celów i aspiracji” działania Ośrodka są zbieżne z lokalną polityką społeczną i zgodne z realizacją celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Chrzanów. Wykonując powyższe zadania Ośrodek ma na celu dążenie do poprawy jakości życia słabszych społecznie i ekonomicznie mieszkańców miasta i gminy oraz osób przebywających na jego terenie, dbałość o zapewnienie prawidłowego rozwoju i funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i kryzysy, budowanie właściwych relacji między jej członkami, właściwe pełnienie przez nich ról społecznych, wspieranie ich dążeń do usamodzielnienia, bezpieczeństwo oraz właściwy rozwój i wyrównywanie szans dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie demoralizacji, patologiom i wykluczeniu społecznemu mieszkańców miasta i gminy.

Zabezpieczając realizację powyższego, w tutejszym Ośrodku ustalane są szczegółowe cele i zadania do których raz w roku przeprowadzana jest w identyfikacja ryzyka, polegająca na rozpoznaniu, ustaleniu, stwierdzeniu przyczyn oraz potencjalnych miejsc występowania ryzyka. Jest ściśle związana z obliczeniem prawdopodobieństwa wystąpienia potencjalnych szans oraz zagrożeń w realizacji założonego planu działania a tym samym realizacji misji polityki społecznej Gminy Chrzanów.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie jest

- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.).

Oprócz zadań wynikających z ww. ustawy Ośrodek realizuje również zadania wynikające z innych ustaw, a w szczególności:

- a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.Dz.U. z 2022 r. poz. 447);
- b) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.Dz.U. z 2021 r. poz. 1249) ;
- c) ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j.Dz.U. z 2020 r. poz. 176 ze zm.);
- d) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1915);
- e) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1285) ze zm.);
- f) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 685);

- g) ustawy z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.);
- h) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 615.);
- i) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 877 ze zm.);
- j) ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.);
- k) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków
- l) realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz.U. z 2021 r. poz. 1092);
- m) ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1329);
- n) ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1744) ze zm.);
- o) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2021);
- p) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo Energetyczne (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 716 ze zm.).

W zakresie realizacji zadań Ośrodek współdziała z samorządem wojewódzkim, powiatowym oraz administracją rządową w województwie, współpracuje z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej w gminie i poza nią oraz innymi instytucjami w zakresie swojego działania.

Działalność Ośrodka finansowana jest w zakresie zadań własnych ze środków budżetu gminy oraz w zakresie zadań zleconych ze środków przekazanych przez administrację rządową lub samorządową na ich realizację.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie realizującego politykę społeczną gminy w szczególności należy:

- a) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej,
- b) podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa,
- c) udzielanie pomocy w formie stypendiów i zasiłków szkolnych,
- d) udzielanie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom,
- e) udzielanie wsparcia w formie świadczenia wychowawczego,
- f) udzielanie wsparcia w formie świadczenia „Dobry start”,
- g) świadczenie w ramach Chrzanowskiego Bonu Żłobkowego,
- h) udzielenie pomocy w formie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- i) prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- j) obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego zajmującego się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- k) prowadzenie Punktu informacji, wsparcia i pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,

- l) wydawanie zaświadczeń w wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego niezbędnego do uzyskania dofinansowania w ramach programu czyste powietrze,
- m) pomoc osobom przebywającym na kwarantannie,
- n) działania związane z programem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Wspieraj Seniora”,
- o) prowadzenie Chrzanowskiego Centrum Wolontariatu,
- p) pomoc w dotarciu do punktów szczepień,
- q) asystent osobisty osoby niepełnosprawnej.

Dokumenty programowe wyznaczające długofalowe przedsięwzięcia mające na celu osiągnięcie zmian na rzecz zapewnienia mieszkańcom warunków przeciwdziałającym marginalizacji i wykluczeniu to:

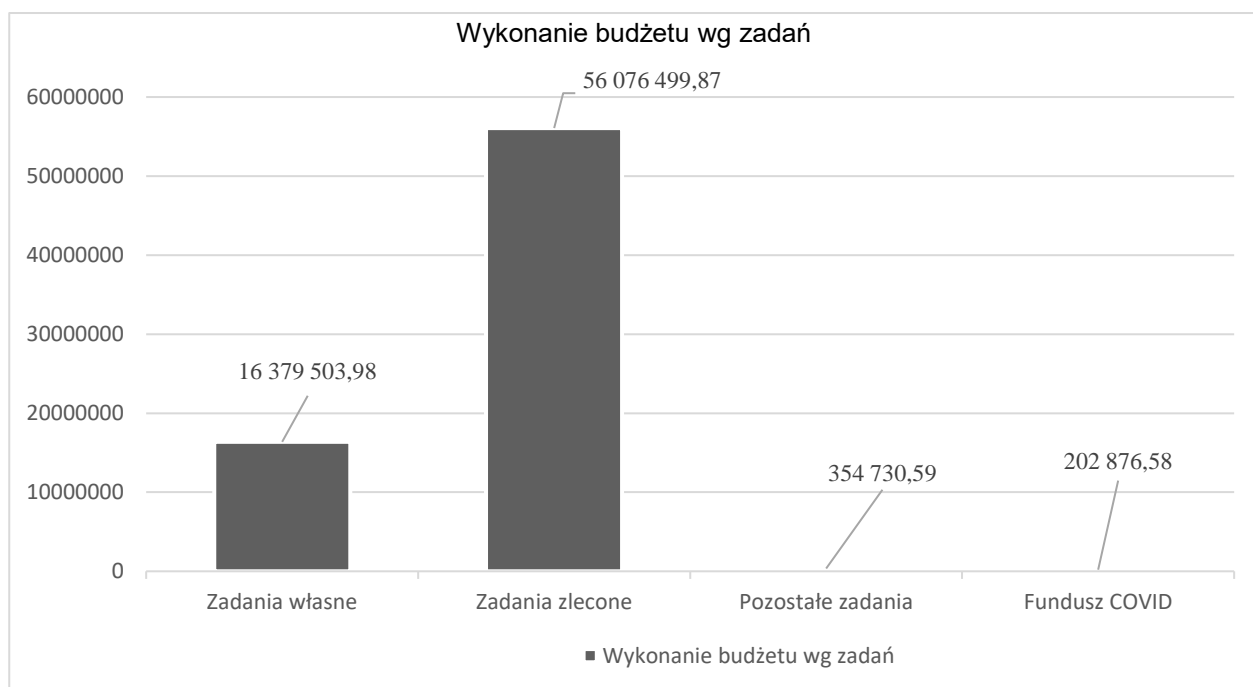
- a) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Chrzanów na lata 2018-2023,
- b) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017–2021,
- c) Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Chrzanów na lata 2020–2022,
- d) Projekt pod nazwą „Nowy rozdział” na lata 2019 – 2021,
- e) Projekt pod nazwą „Nowe standardy pracy socjalnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie”.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie podejmuje wiele dodatkowych działań w celu podniesienia jakości i poszerzenia usług świadczonych najbardziej potrzebującym mieszkańcom Gminy Chrzanów. Współpracuje przy tym z organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z różnymi instytucjami, a w szczególności - policją, prokuraturą, sądem, kuratorami, placówkami oświaty, placówkami służby zdrowia, Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, komornikami.

1. Poziom i struktura wydatków w 2021 roku

Budżet Gminy na rok 2021 został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Chrzanowie i w dziale 852 – pomoc społeczna, po zmianach został wykonany w następującej wysokości:

- zadania własne	16 379 503,98 zł (22,43%)
- zadania zlecone	56 076 499,87 zł (76,80%)
- pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	354 730,59 zł (0,49%)
- fundusz COVID	<u>202 876,58 zł (0,28%)</u>
- łącznie	73 013 611,02 zł (100%)

Zadania realizowane przez Ośrodek zawierały się w trzech podstawowych segmentach :

1. świadczeń pieniężnych i pomocy w naturze, w którym skatalogowano:

- a) zasiłki celowe, w tym na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- b) specjalne zasiłki celowe,
- c) zasiłki okresowe,
- d) zasiłki stałe,
- e) wieloletni rządowy program wspierania finansowego gmin „Posiłek w szkole i w domu”,
- f) zapewnienie posiłku, schronienia i niezbędnego ubrania,
- g) wypłatę wynagrodzenia przyznanego za sprawowanie opieki i kurateli,
- h) składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
- i) składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- j) świadczenia rodzinne,
- k) świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- l) świadczenia wychowawcze,
- m) obsługę Karty Dużej Rodziny,
- n) dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne,
- o) pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym,
- p) koszty wydawania decyzji o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- q) świadczenie „Dobry start”,
- r) świadczenie w ramach Chrzanowskiego Bonu Żłobkowego,

s) wydawanie zaświadczeń w wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, niezbędnego do uzyskania dofinansowania w ramach programu czyste powietrze.

2. usług opiekuńczych, w którym ujęto:

- a) koszty pobytu w placówkach świadczących schronienie wraz z pielęgnacją,
- b) opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej,
- c) koszty pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- d) koszty utrzymania mieszkania chronionego.

3. wsparcie rodziny, które obejmuje prace w obszarze:

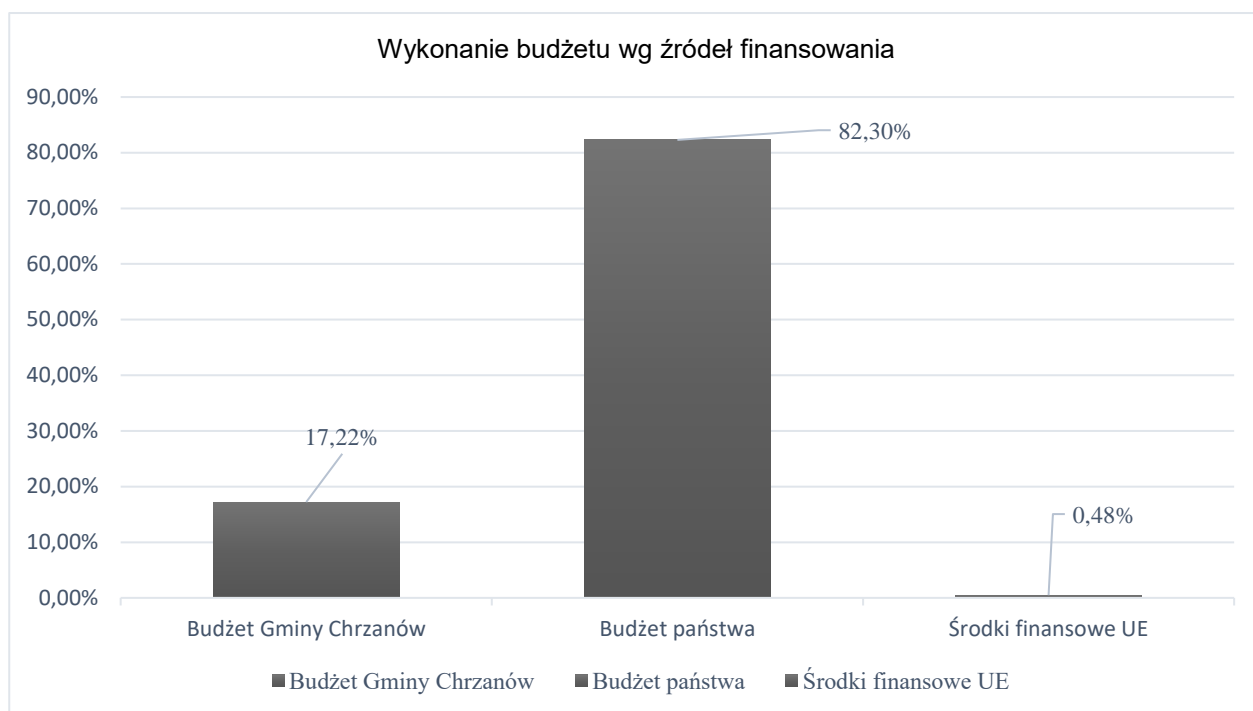
- a) pracy socjalnej,
- b) działalność asystentów rodziny,
- c) działania zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku,
- d) działania związane z programem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Wspieraj Seniora”,
- e) pomoc osobom przebywającym na kwarantannie,
- f) prowadzenie Chrzanowskiego Centrum Wolontariatu,
- g) transport do punktów szczepień,
- h) realizacja projektu „Nowy Rozdział”,
- i) Prowadzenie Małego Portu

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie prowadził obsługę administracyjną Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień w Gminie Chrzanów za rok 2021 zostało przedstawione na sesji Rady Miejskiej w Chrzanowie.

Środki finansowe na realizację zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie pochodziły z następujących źródeł:

- budżet Gminy Chrzanów	12 571 296,57 zł (17,22%),
- budżetu państwa	60 087 583,86 zł (82,30%),
- środki finansowe UE	<u>354 730,59 zł (0,48 %),</u>
łącznie:	73 013 611,02 zł (100%),

co przedstawia poniższy wykres.

Z analizy poziomu i struktury wydatków za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. wynika, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie wywiązał się z realizacji wykonywanych zadań, chociaż ich realizacja była trudna, co wynikało z zabezpieczenia środków na realizację zadań własnych dofinansowywanych w ramach dotacji celowych z budżetu państwa tylko na pierwsze półrocze roku, a następnie zwiększanie środków na okresy kwartalne.

2. Obszary marginalizacji i wykluczenia społecznego klientów Ośrodka

Organizacja, zadania, rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich przyznawania określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania ich niezbędnych potrzeb, a osoby i rodziny są zobowiązane do współpracy w rozwiązywaniu tej trudnej sytuacji.

W 2021 r. pomocą społeczną objęto 1131 rodzin. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin objętych pomocą społeczną różnymi formami wsparcia w latach 2019 – 2021.

Rodziny objęte pomocą społeczną w latach 2019 – 2020 - 2021

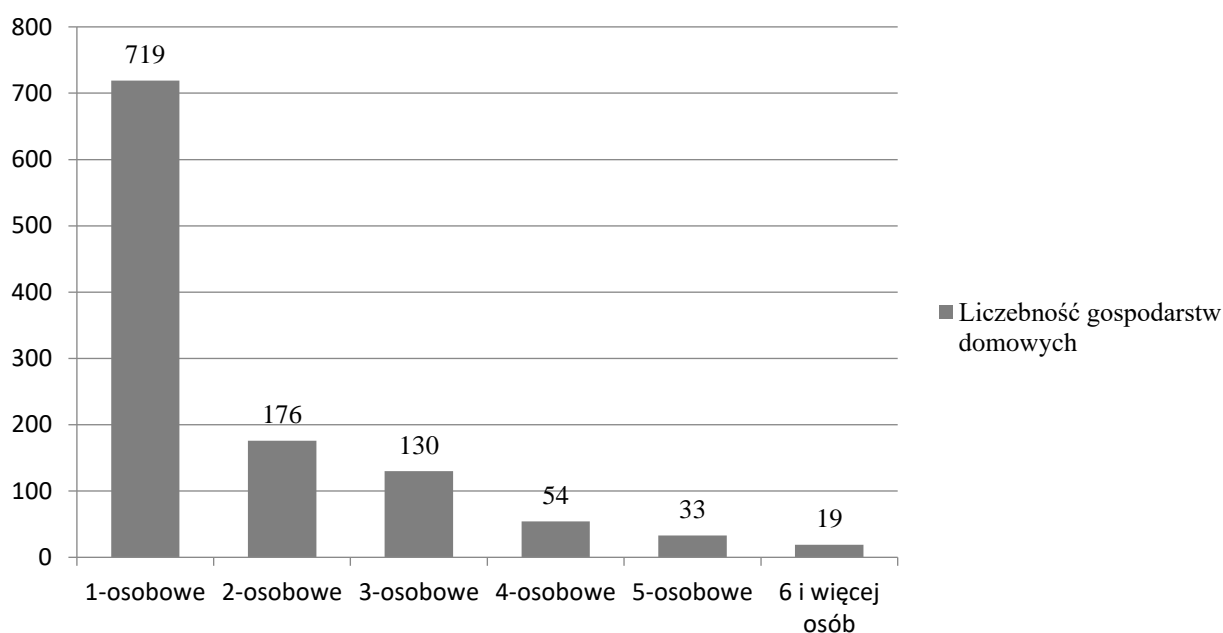
Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną ogółem	1339	1237	1131
Liczba rodzin objętych pomocą finansową	1097	1030	949

Liczba rodzin objętych pomocą niefinansową	676	554	477
Liczba rodzin objętych pracą socjalną	1401	1255	1087
Liczba zawartych kontraktów w ramach pracy socjalnej	34	87	93

Z powyższych danych wynika, że w roku 2021 liczba rodzin objętych pomocą społeczną w stosunku do roku 2020 zmniejszyła się o 106 rodzin, tj. o około 8,57 %.

Populacja rodzin korzystających z pomocy społecznej jest różnorodna, tak ze względu na liczebność gospodarstw domowych, typy rodzin, jak i problemy, które je dotyczą.

Liczebność gospodarstw domowych w roku 2021

Z powyższego wykresu wynika, iż zdecydowaną większość wśród rodzin stanowią gospodarstwa 1 –osobowe, bo aż 63,57% % wszystkich rodzin. W stosunku do 2020 r. liczba gospodarstw jednoosobowych korzystających z pomocy społecznej zmalała o 4,89 %.

Typy rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2019 – 2020 - 2021

Typy rodzin	2019	2020	2021
Rodziny z dziećmi w tym:	376	317	296
z 1 dzieckiem	164	146	137
z 2 dzieci	129	105	91
z 3 dzieci	57	40	41

z 4 dzieci	18	17	16
z 5 dzieci	5	5	7
z 6 dzieci	2	3	4
z 7 i więcej dzieci	1	1	0
Rodziny niepełne, w tym:	217	196	167
z 1 dzieckiem	104	97	80
z 2 dzieci	79	72	58
z 3 dzieci	27	20	19
z 4 i więcej dzieci	7	7	10
Rodziny, których głównym źródłem utrzymania jest renta lub emerytura, w tym:	372	342	329
1-osobowe	243	242	241
2-osobowe	90	67	65
3-osobowe	27	21	16
4 i więcej osobowe	12	12	7

Z powyższych danych wynika, że sukcesywnie maleje liczba korzystających z pomocy społecznej rodzin z dziećmi. W 2021 roku z pomocy korzystały o 21 rodzin z dziećmi mniej niż w roku 2020 (spadek wynosi 6,62 %). Zmalała także o 14,80 % liczba rodzin niepełnych. Jeśli chodzi o liczbę rodzin z dochodem w formie świadczenia emerytalnego lub rentowego liczba rodzin pozostaje na podobnym poziomie.

Jeśli chodzi o problemy, które dotyczą rodziny i które jednocześnie stają się powodami konieczności ubiegania się o pomoc, to są one wymienione w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Poniższa tabela pokazuje, które to problemy stanowiły w katalogu przyznawanych form pomocy najliczniejszą pozycję.

Powody ubiegania się o pomoc w latach 2019 – 2020 – 2021

Powody	Liczba rodzin		
	2019	2020	2021
Ubóstwo	836	791	728
Bezdomność	65	73	73
Potrzeba ochrony macierzyństwa	119	106	93
Bezrobocie	585	563	527
Niepełnosprawność	577	484	451
Długotrwała lub ciężka choroba	1065	974	900
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	169	184	128

Przemoc w rodzinie	14	9	5
Alkoholizm	128	135	121
Narkomania	4	3	3
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	19	20	17
Zdarzenie losowe	5	1	4

Wiodącymi powodami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej są: bezrobocie, ubóstwo, długotrwała choroba i niepełnosprawność. Jednakże od roku 2019 obserwuje się spadek liczby rodzin korzystających z tych powodów. Z powodu bezrobocia w roku 2021 skorzystało z pomocy 527 rodzin i jest to o 36 rodzin mniej w stosunku do 2020 r. tj. 6,39 %, z powodu ubóstwa – o 63 rodziny mniej, tj. 7,96%, z powodu długotrwałej choroby – o 74 rodzin mniej, tj. 7,60 %, z powodu niepełnosprawności – o 33 rodzin mniej, tj. 6,82 %.

W 2021 roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie wpłynęło 4777 wniosków o przyznanie różnych form pomocy w ramach ustawy o pomocy społecznej. W zależności od miejsca zamieszkania osoby składającej wniosek, ich natężenie na terenie Gminy Chrzanów przedstawia się następująco:

Gmina Chrzanów	Liczba złożonych wniosków w 2020 roku	Liczba złożonych wniosków w 2021 roku
Miasto Chrzanów	4118	3860
Balin	176	140
Luszowice	118	118
Pogorzyce	181	160
Płaza	546	499
Żrebce	21	0
Okradziejówka	1	0
RAZEM:	5162	4777

Z powyższej tabeli wynika, że z pomocy społecznej korzystają przede wszystkim rodziny zamieszkujące miasto Chrzanów 80,80 %. Z terenów wiejskich najczęściej wnioski o pomoc składali mieszkańcy sołectwa: Płaza (10,45%) i Pogorzyce (3,35%). W roku 2021 złożono o 385 wniosków mniej niż w roku 2020, tj. o 7,46 %.

3. Zadania własne gminy, określone w art. 17 ustawy o pomocy społecznej

Do zadań własnych gminy, realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie w 2021 roku na mocy ustawy o pomocy społecznej, należało między innymi:

- a) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym,
- b) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- c) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- d) przyznawanie i wypłacanie specjalnych zasiłków celowych,
- e) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- f) prowadzenie pracy socjalnej,
- g) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania,
z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- h) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- i) dożywianie dzieci,
- j) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- k) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- l) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- m) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

3.1. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym

Jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym, realizowane zarówno przez Ośrodek Pomocy Społecznej, jak i przez Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie. Pomoc przyznawana w formie schronienia w noclegowni nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

W roku 2021 objęto pomocą w formie schronienia 44 osoby, w tym:

- 27 mężczyzn otrzymało pomoc w Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn w Chrzanowie, a 17 osób (11 osób w schronisku dla osób bezdomnych, 7 osób w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi) w schroniskach znajdujących się poza Gminą Chrzanów, z którymi zawarto umowy na świadczenie usług w postaci schronienia wraz z wyżywieniem:
- Centrum Pomocy Potrzebującym – Schronisko „Arka” ul. Przelotowa 205, 42 – 523 Dąbrowa Górnicza,
- CHSD w Jaworznie ul. Solskiego 3a, 43 – 602 Jaworzno

1 osoba była objęta pomocą zarówno w formie schroniska dla bezdomnych, jak i schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Koszt schronienia poza Gminą Chrzanów wyniósł 150 677, 06 zł. Koszt schronienia w Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn w Chrzanowie został ujęty w sprawozdaniu Centrum

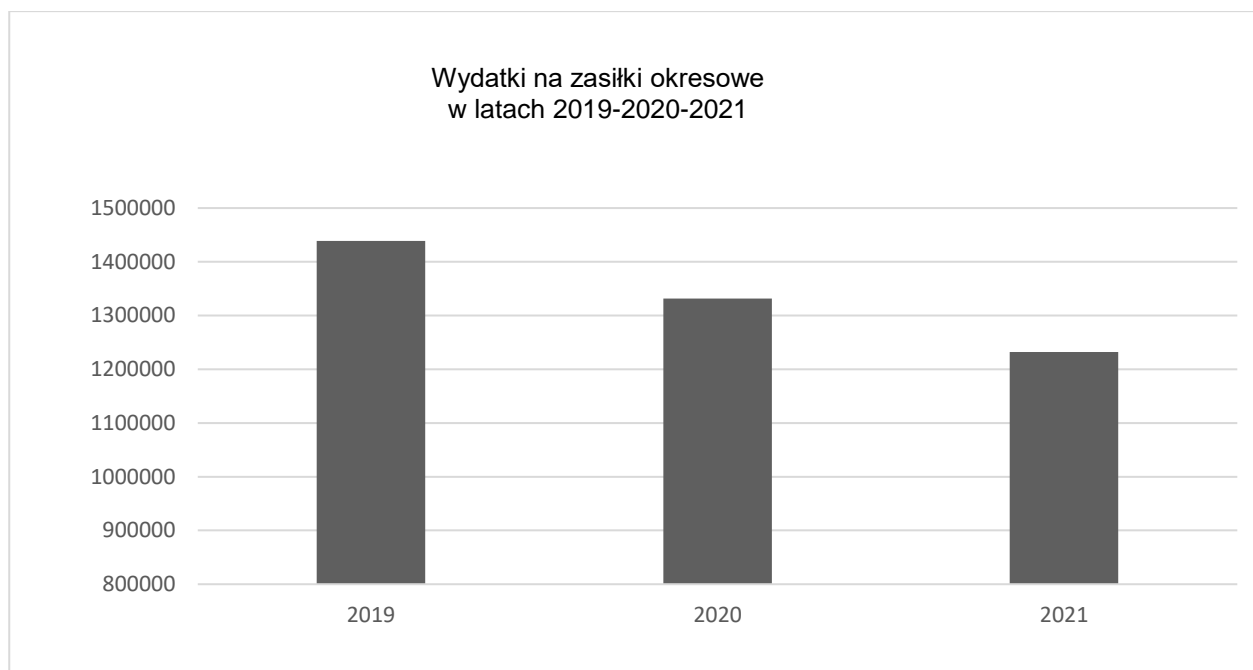
Usług Socjalnych w Chrzanowie, które ponosi całość wydatków związanych z udzielaniem schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.

3.2. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, a w przypadku rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

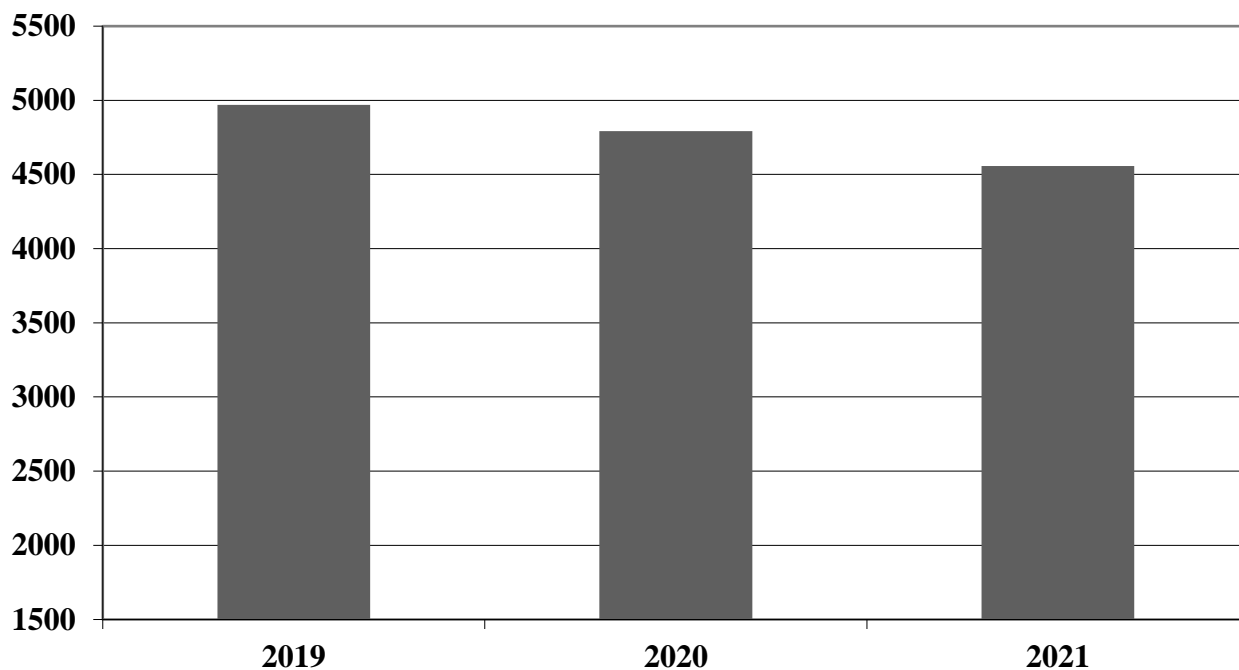
Na zasiłki okresowe od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. wydano 1 232 089,63zł, z tego ze środków własnych 67 776,78 zł i 1 164 312,85 zł z dotacji wojewody. W ramach tej kwoty zrealizowano 4 557 świadczeń dla 656 osób żyjących w 644 rodzinach, a w tym:

- 2 860 świadczenia dla 425 osób z tytułu bezrobocia,
- 300 świadczeń dla 75 osób z tytułu długotrwałej choroby,
- 755 świadczeń dla 114 osób z tytułu niepełnosprawności,
- 642 świadczenia dla 42 osób z innych przyczyn.

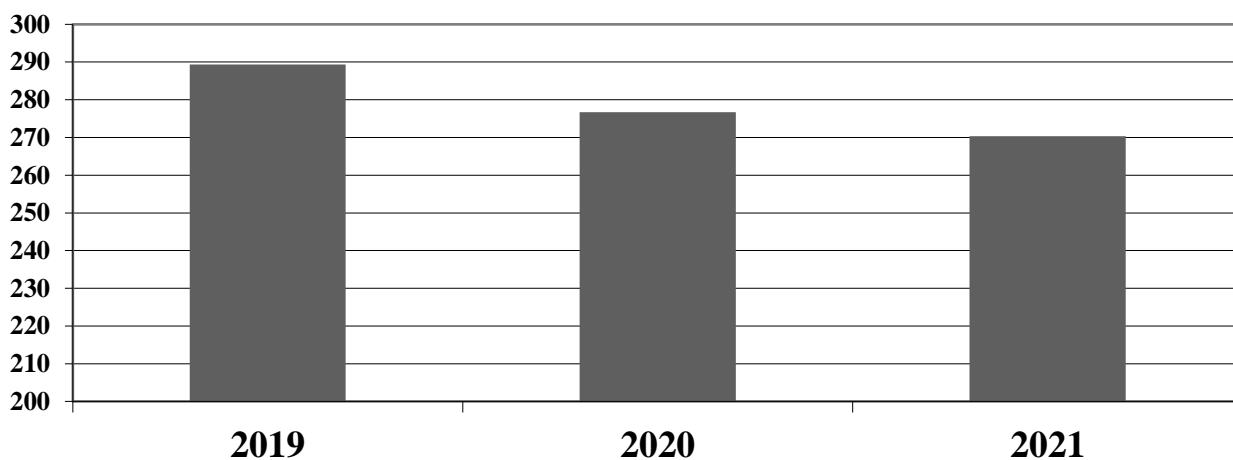
Wydatki na zasiłki okresowe w roku 2019 - wyniosły 1 438 904,45 zł , w roku 2020 – 1 331 883,34 zł, a w roku 2021 – 1 232 089,63zł Przedstawiony wykres wskazuje, że wydatki w roku 2021 zmniejszyły się w stosunku do roku ubiegłego o kwotę 99 793,71zł (tj. 7,49 %).

Liczba zasiłków okresowych w latach 2019-2020-2021

Liczba zasiłków okresowych z pomocy społecznej w roku 2021 wyniosła 4577 i była ona niższa niż w roku 2020 – 4792 oraz w roku 2019 – 4970. Jak wynika z powyższych danych w roku 2021 wypłacono 235 świadczeń mniej niż w roku ubiegłym, tj. 4,90%.

Średnia wysokość zasiłku okresowego w latach 2019-2020-2021

Średnia wysokość zasiłku okresowego w roku 2021 wyniosła 270,37 zł, w roku 2020 – 276,67 zł, w roku 2019 – 289,32 zł. Wysokość zasiłku okresowego uzależniona jest od sytuacji dochodowej

osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. Z przedstawionych danych wynika sukcesywny spadek średniej wysokości zasiłku okresowego. Średnia wysokość zasiłku okresowego w roku 2021 jest o 2,17 % niższa w stosunku do roku 2020.

3.3 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, w tym specjalnych

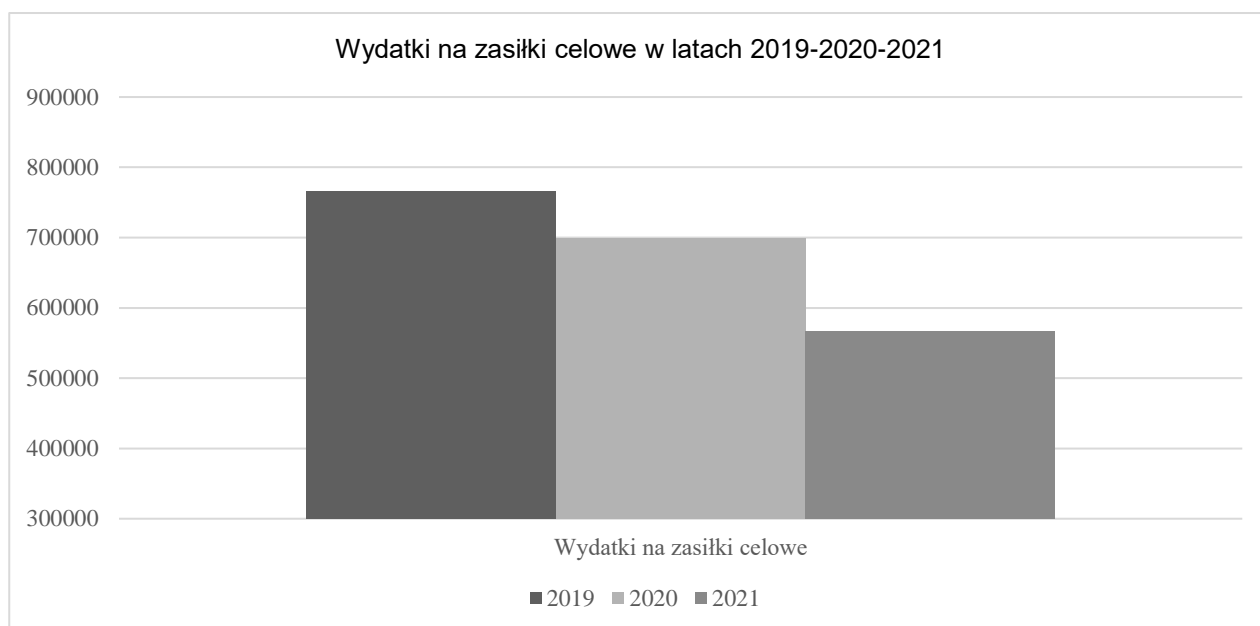
Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy, który nie podlega zwrotowi.

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie na zasiłki celowe wydatkował łączną kwotę 566 853,10 zł, dla 907 osób (zdarzały się sytuacje, gdzie jedna osoba korzystająca w ciągu całego roku z uwagi na różny dochód, jaki wykazywała, pobierała zasiłki celowe i zasiłki celowe specjalne. W związku z tym łączna liczba osób pobierających zasiłki celowe nie stanowi sumy liczby osób pobierających zasiłki celowe i specjalnych zasiłków celowych.

Rodzaj świadczenia		2019	2020	2021
Zasiłki celowe	Liczba osób	682	634	570
	Kwota	534 856,13 zł	494 981,33 zł	409 163,66 zł
Specjalne zasiłki celowe	Liczba osób	363	333	293
	Kwota	230 600,70zł	203 778,53 zł	157 689,44 zł
Łącznie zasiłki celowe	Liczba osób	934	871	907
	Kwota	765 456,83zł	698 759,86 zł	566 853,10 zł

Najczęstszą przyczyną udzielanych zasiłków celowych było zabezpieczenie potrzeb na:

- zakup leków,
- opłaty związane z utrzymaniem mieszkania, m.in. na opłacenie czynszu, gazu i energii elektrycznej,
- zakup opału,
- zakup żywności.

Wydatki na zasiłki celowe w roku 2021 wyniosły – 566 853,10zł, w roku 2020 wyniosły 698 759,86zł, natomiast w roku 2019 - 765 456,83 zł, a w roku 2018 wyniosły 705 118,27zł. Przedstawiony wykres wskazuje, że w roku 2021 były one niższe w stosunku do roku 2020 o kwotę 131 906,76 zł, czyli o 18,88 %.

Ponadto na zasiłki celowe w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 wydano 1 041 141 zł, które wypłacono 707 osobom (pomocy w tej formie udzielono 1364 adresatom Programu, w tym 495 dzieciom i 869 osobom dorosłym).

3.4. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Zasiłek celowy może być przyznany osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. Może on być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. W roku 2021 Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie wypłacił 4 świadczenia w tej formie na łączną kwotę 14 200 zł. Pomoc udzielona została m.in. z powodu: zalania budynku, zapadliska, pożaru budynków.

3.5. Praca socjalna

W celu zwiększenia efektywności podejmowanych działań i zapobiegania kryzysom w rodzinie oraz sposobom pracy osób zaangażowanych w pomoc i wsparcie rodzinie, należy wspomnieć o pracownikach socjalnych, którzy nierzadko są pierwszym ogniwem pomocowym. W listopadzie 2018 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie złożył wniosek do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o dofinansowanie projektu Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój pod nazwą: „Nowe standardy pracy socjalnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie”, którego celem jest rozdzielenie postępowań administracyjnych od pracy socjalnej. Z dniem 1 stycznia 2020 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie rozpoczął

realizację w/w projektu.

Prowadzenie pracy socjalnej po wdrożeniu modelu rozdzielenia pracy socjalnej od postępowań administracyjnych, ma bardzo różnorodny charakter. Od ogólnej pracy socjalnej na poziomie indywidualnego przypadku poprzez pogłębioną pracę socjalną i pracę socjalną metodą grupową, aż po zaawansowaną pracę socjalną, związaną z organizowaniem społeczności lokalnej. Istnieje jeszcze trzeci rodzaj zadań, polegający na reagowaniu na potrzeby bez rozpoznania sytuacji, planowania i oceny skuteczności. Tego typu zadania często nazywane działaniami pomocowymi są impulsem lub reakcją w kontakcie z klientem i ograniczają się do pojedynczych czynności typu udzielenie informacji lub krótkotrwałe wsparcie emocjonalne. Jest to rodzaj pracy interwencyjnej, który sprawdził się również w sytuacji pandemii, kiedy trzeba podejmować szybkie, jednorazowe działania. W okresie obostrzeń sanitarno – epidemicznych, praca socjalna skupiała się wokół następujących działań:

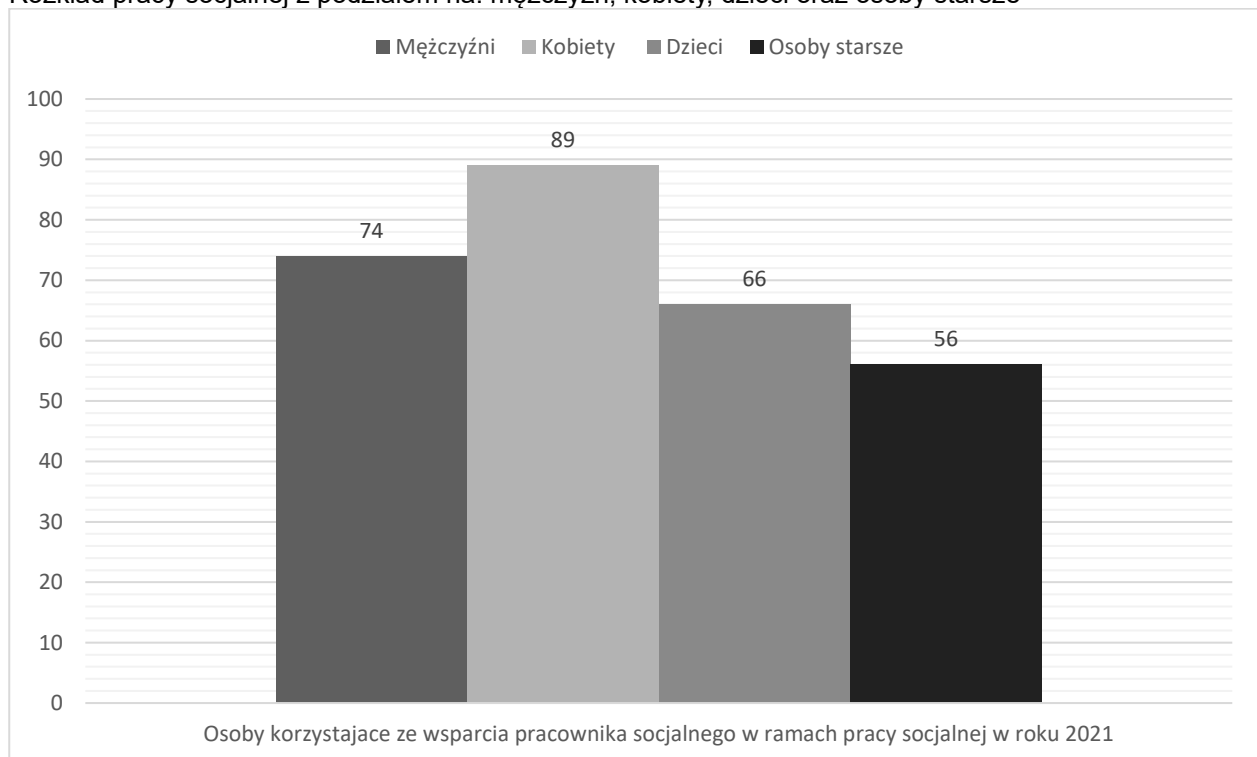
1. Rozeznawanie potrzeb wśród osób objętych kwarantanną i koordynowanie udzielonej pomocy.
2. Rozeznawanie potrzeb u osób starszych i niepełnosprawnych i koordynowanie oraz/lub udzielanie pomocy zgodnie z potrzebami.
3. Rozeznawanie potrzeb u rodzin doświadczających lub zagrożonych doświadczeniem przemocy w rodzinie. Monitorowanie ryzyka występowania przemocy i reagowanie zgodnie z sytuacją.
4. Rozeznanie sytuacji i proponowanie skorzystania z poradnictwa specjalistycznego.
5. Prowadzenie interwencyjnej pracy socjalnej (np. w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia dziecka).
6. Rozeznawanie sytuacji, monitoring, wsparcie rodzin wieloproblemowych, w których występują nasilone trudności opiekuńczo – wychowawcze nie objętych wsparciem Asystenta Rodziny
7. Udzielanie stałego wsparcia emocjonalnego osobie w kryzysie, prowadzenie pogłębionej pracy socjalnej.

	Działania Interwencyjne	Pogłębiona Praca Socjalna
Liczba rodzin objętych pomocą	23	102
Liczba osób objętych pomocą	41	188
Mężczyźni	14	60
Kobiety	16	73
Dzieci	11	55
Osoby starsze	13	43

W ramach pogłębionej pracy socjalnej w roku 2021 zostało objętych wsparciem pracownika socjalnego 125 rodzin (w roku 2019 – 64 rodziny, w roku 2020 – 93 rodziny), w tym działaniami interwencyjnymi zostało objęte 23 rodziny tj. 41 osób), a pogłębiona pracą socjalną 102 rodziny tj. 188 osoby). W roku 2021 pracownicy działu Pracy Socjalnej Usług i Profilaktyki sporządzili 41 opinii do Sądu Rejonowego w Chrzanowie w celu podjęcia działań zmierzających do

zapewnienia szeroko rozumianego dobra rodziny.

Rozkład pracy socjalnej z podziałem na: mężczyzn, kobiety, dzieci oraz osoby starsze

Pracownicy socjalni w sytuacji zagrożenia bądź powzięcia informacji o sytuacji kryzysowej monitorują środowisko rodzinne. Po stwierdzeniu, iż rodzina może doświadczać trudności opiekuńczo-wychowawcze przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy – zgodnie z art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny, na podstawie, której wnioskuje o przyznanie usługi asystenta rodziny, informuje właściwe instytucje o potrzebie wsparcia dla rodziny lub proponuje właściwą formę pomocy dla rodziny. W roku 2021 przeprowadzono **76** wywiadów na podstawie artykułu 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gdzie **28 rodzinom** została przyznana usługa asystenta rodziny, a **64 rodzin** skierowano do pogłębionej pracy socjalnej. W ramach pracy socjalnej sporządzono 41 opinii do Sądu Rejonowego w Chrzanowie.

3.6. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania jako zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym, jest realizowane w Gminie Chrzanów od 1 stycznia 2007 r. przez Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie.

Decyzje w sprawach przyznania w/w form pomocy oraz zasad odpłatności za nie są wydawane przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie, po wcześniejszym przeprowadzeniu postępowania administracyjnego przez pracowników socjalnych Ośrodka. W roku 2021 w ramach zadań własnych, pomocą w formie usług opiekuńczych, objęto 142 osoby z 139 rodzin, w tym 2 osoby z 2 rodzin w formie specjalistycznych usług opiekuńczych. Koszt realizowanej pomocy został ujęty w sprawozdaniu Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie, które ponosi całość wydatków związanych ze świadczeniem usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

3.7. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowujące osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępujące pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku w integracji ze społecznością lokalną.

W Gminie Chrzanów funkcjonują dwa mieszkania chronione z zasobów mieszkaniowych Gminy Chrzanów:

- przy ul. Ogrodowej 9/3 - mieszkanie o powierzchni 77,27 m²
- przy ul. Jagiellońskiej 13a/2 - mieszkanie o powierzchni 36,56 m²

Mieszkanie przy ul. Ogrodowej 9/3 zostało wyremontowane i wyposażone na potrzeby ofiar przemocy, rodzin w razie wystąpienia zdarzenia losowego w związku z wiekiem, chorobą, niepełnosprawnością lub trudną sytuacją życiową. W 2021 roku w mieszkaniu przebywały 3 osoby dorosłe i czworo dzieci. Wszystkie te osoby skorzystały z pomocy w formie mieszkania chronionego ze względu na wiek, długotrwałą chorobę oraz trudną sytuację mieszkaniową.

W mieszkaniu przy ul. Jagiellońskiej 13a/2 od marca 2018 roku przebywa małżeństwo umieszczone ze względu na stan zdrowia i wiek. Pobyt w mieszkaniu chronionym tych osób jest kontynuowany. W ramach pobytu w mieszkaniu chronionym osoby mogą skorzystać ze wsparcia pracownika socjalnego, mieszkania mają charakter treningowy.

W mieszkaniu chronionym treningowym zapewnia się usługi bytowe oraz naukę, rozwijanie i utrwalanie samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pomocy w pełnieniu ról społecznych i integracji ze społecznością lokalną.

Koszty utrzymania mieszkań chronionych w 2021 r. wyniosły łącznie 15 126,18, na które składały się koszty energii elektrycznej, gazu, dostawy wody, centralnego ogrzewania oraz pozostałych opłat eksploatacyjnych, które wniosły 11 549,10 zł oraz pozostałych opłat eksploatacyjnych, które wniosły 3 577,08 zł., z czego:

- mieszkanie na ul. Ogrodowej 6 – 10 262,86zł
- mieszkanie na ul. Jagiellońskiej 13 a – 4 863,32 zł.

3.8. Zapewnienie posiłku osobom dorosłym, dożywianie dzieci

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osoba lub rodzina ma prawo m.in. do posiłku, jeżeli jest tego pozbawiona. Pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić, a pomoc przyznana dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole może być realizowana w formie zakupu posiłków.

W roku 2021 tą formą pomocy objęto łącznie 353 osób na łączną kwotę 339 714 zł opłacając 34 656 posiłków. Była to pomoc przyznana głównie na podstawie Uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 oraz przyznana poza w/w programem, wyłącznie na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Dane o udzielonej pomocy w tym zakresie obrazują poniższe tabele.

Posiłki w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w roku 2021

	Dzieci i młodzież	Osoby dorosłe	Ogółem
Liczba osób	237	116	353
Liczba posiłków	15 858	18 798	34 656
Kwota dotacji	88 571,68 zł	129 336 zł	217 907,68 zł
Kwota środków własnych	56 948,12 zł	15 399,67 zł – posiłek 49 458,53 zł - dowóz	121 806,32 zł
Kwota ogółem	145 519,80 zł	194 194,20 zł	339 714 zł

Posiłki w ramach ustawy o pomocy społecznej w roku 2021

	Dzieci i młodzież	Osoby dorosłe	Ogółem
Liczba osób	0	80	80
Liczba posiłków	0	2 736	2 736
Kwota ogółem w ramach środków własnych	0	253 224,49 zł - posiłek 113 942,70 zł - dowóz	367 167,19 zł

Dożywianie dzieci i młodzieży, zarówno w ramach Programu, jak i poza nim było realizowane w 2021 roku w 11 przedszkolach, 8 szkołach, Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Chrzanowie oraz w 4 placówkach oświatowych poza Gminą Chrzanów. Osoby dorosłe korzystały z jednego gorącego posiłku dziennie w Jadłodajni prowadzonej w Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie. W przypadku złego stanu zdrowia klientów pomocy społecznej, tym samym niemożności skorzystania z posiłków w miejscu ich przygotowania, posiłki były dowożone do ich miejsca zamieszkania. W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie dokonał refundacji za posiłki wydawane poza gminą Chrzanów 3 osobom

bezdolnym posiadającym ostatni meldunek na terenie gminy Chrzanów, na łączną kwotę 4 011,20 zł.

3.9. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy również sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. W 2021 roku sprawiono 11 pogrzebów na łączną kwotę 21 795 zł. Ponadto raz na kwartał organizowano pochówek dzieci martwo urodzonych. Koszt pochówku w zbiorczej mogile wyniósł łącznie 2 600 zł rocznie (tj. 650 zł na kwartał).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie poniósł również koszt przechowywania płodów i ciał dzieci martwo urodzonych przez Szpital Powiatowy w Chrzanowie w wysokości 3 600 zł (300 zł miesięcznie). Łączny koszt zadania wyniósł 27 995 zł.

3.10. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu

Jednym z zadań gminy o charakterze obowiązkowym jest kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. Do domów pomocy społecznej kierowane są przez Ośrodek wyłącznie osoby, które wymagają całodobowej opieki, a najbliższa rodzina oraz pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze nie są w stanie zapewnić takiej opieki.

W ubiegłym roku opłacono pobyt w 35-ciu domach pomocy społecznej 57 osobom na łączną kwotę 1 997 107,03 zł. Opłaty za pobyt wnoszone przez członków rodzin osób umieszczonych w domach wyniosły w 2021 roku 68 768,59 zł.

3.11. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

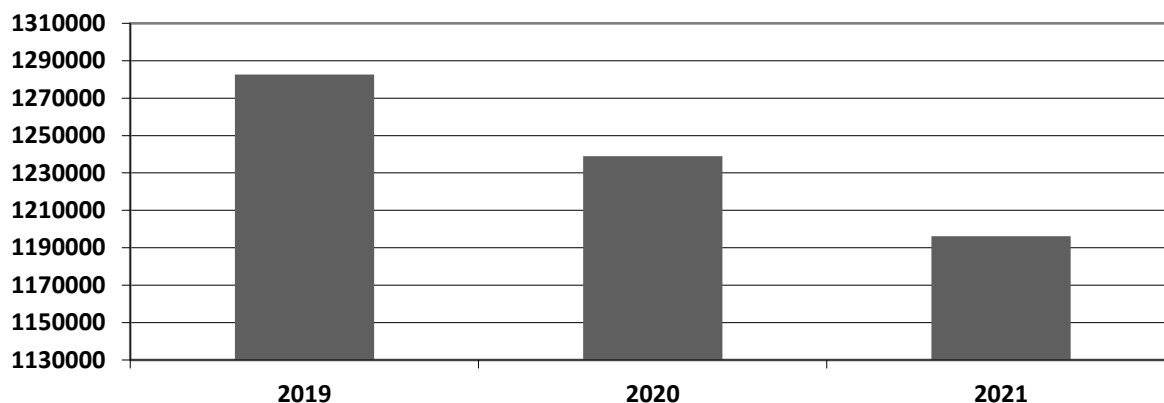
Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W roku 2021 wypłacono 238 osobom 2 362 świadczenia w ramach zasiłków stałych na łączną kwotę 1 196 266,48 zł, która została pokryta w całości ze środków budżetu państwa.

211 osób korzystało z w/w pomocy jako osoby samotnie gospodarujące, a 30 osób jako prowadzące wspólne gospodarstwo domowe z innymi członkami rodziny (3 osoby w ciągu roku korzystało z zasiłku stałego zarówno dla osoby samotnie gospodarującej, jak i dla osoby w rodzinie).

Wydatki na zasiłki stałe w latach 2019-2020-2021

W roku 2021 – wydatki na zasiłki stałe wyniosły – 1 196 266,48, roku 2020 wydatki na zasiłki stałe wyniosły 1 239 029,92 zł, w roku 2019 - 1 282 620,66zł.

W przypadku tych świadczeń zaobserwowano wzrost liczby osób (o 3,48%), natomiast spadek liczby świadczeń (o 1,67 %) a także poniesionych wydatków (o 3,45 %) w porównaniu do roku 2020.

3.12. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

W roku 2021 opłacono w ramach zadań własnych 2001 składek zdrowotnych za 200 osób pobierających zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegających ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu, na łączną kwotę 96 017,14 zł.

	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
2019	212	2 136	105 591, 08 zł
2020	198	2 072	101 386 zł
2021	200	2 001	99 017,14 zł

Z przedstawionych wyżej danych wynika, że w roku 2021 objęto pomocą o 2 osoby mniej (tj. o 1,01 %), opłacono o 71 składek mniej (tj. 3,43 %) oraz wydatkowano na pomoc w formie opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za niektóre osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej o 5 368,86 zł mniej niż w roku 2020 (tj. o 27,68 %).

4. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę, określone w art. 18 ustawy o pomocy społecznej

W 2021 roku na mocy ustawy o pomocy społecznej gmina realizowała zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w zakresie:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Środki na realizację i obsługę w/w zadań zapewnia budżet państwa.

4.1. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej jest realizowane w Gminie Chrzanów przez Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie. Decyzje w sprawach przyznania w/w formy pomocy oraz zasad odpłatności za nie są wydawane przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie, po wcześniejszym przeprowadzeniu postępowania administracyjnego przez pracowników socjalnych Ośrodka.

W roku 2021 w ramach zadań zleconych, pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, objęto 7 osób w 7 rodzinach. Koszt realizowanej pomocy został ujęty w sprawozdaniu Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie, które ponosi całość wydatków związanych ze świadczeniem usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

4.2. Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki jest świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej i należy do zadań zleconych z administracji rządowej realizowanych przez gminę. Świadczenie to nie jest przyznawane z urzędu, lecz na żądanie zgłoszone przez opiekuna. Wynagrodzenie wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat z nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Opiekun prawny pobierający wynagrodzenie ma obowiązek informowania Ośrodka Pomocy Społecznej o zmianie swojej sytuacji, w szczególności o zaprzestaniu pełnienia funkcji opiekuna prawnego i/lub o uchyleniu postanowienia o przyznaniu wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

W 2021 roku wypłacono w/w wynagrodzenie, na podstawie decyzji Sądu Rejonowego

w Chrzanowie 6 osobom za sprawowanie opieki nad 10 osobami, w liczbie 119 świadczeń za okres od stycznia do grudnia, w łącznej wysokości 30 105,15 zł. Wysokość wynagrodzenia ustalona przez sąd została na poziomie średniej 253 zł miesięcznie za jedną osobę, nad którą sprawowana jest opieka.

4.3. Objęcie prawem do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie realizuje zadanie wynikające z art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy jest decyzja wójta/burmistrza gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. W/w decyzję wydaje się między innymi po:

- przedłożeniu przez świadczeniobiorcę dokumentów potwierdzających zamieszkiwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz dokumentów potwierdzających posiadanie obywatelstwa polskiego,
- przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- stwierdzeniu spełniania kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Decyzję wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego – na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie w/w decyzji przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest dzień złożenia wniosku, a w przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym – dzień udzielenia świadczenia, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

W roku 2021 objęto prawem do świadczeń opieki zdrowotnej 94 osoby, wydano 152 decyzje, na podstawie 88 wywiadów środowiskowych. Na wydanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej pozyskano kwotę w wysokości 4 861,41zł w ramach dotacji celowej z budżetu państwa.

Świadczenie opieki zdrowotnej	2019	2020	2021
Liczba osób	124	131	94
Liczba decyzji	215	192	152
Kwota	6 437,42zł	5 535,14	4 861,41

Z tabeli wynika, iż w roku 2021 w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się liczba osób objętych prawem do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych o 37 osób, tj. o 28,24 %.

5. Inne rodzaje pomocy i świadczeń realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie

Świadczenia rodzinne przysługują:

1. obywatelom polskim;
2. cudzoziemcom:
 - a) do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
 - b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
 - c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) posiadającym kartę pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy", z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,
 - e) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
 - w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa na warunkach określonych w art. 139n ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach
 - jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z członkami rodzin, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nieprzekraczający 9 miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,
 - f) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 151 lub art. 151b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
 - na podstawie wizy krajowej w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych,
 - w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art. 156b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach
 - z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenia rodzinne przysługują obywatelom polskim oraz cudzoziemcom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej i spełniają warunki do przyznania wnioskowanych świadczeń określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenie rodzicielskie,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne,
- zasiłek dla opiekuna jako świadczenie będące realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt TK akt K 27/13,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

5.1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek rodzinny przysługuje jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka);
- osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony)

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

W 2021 roku wypłacono:

- 15 050 zasiłków rodzinnych na kwotę 1 699 125,33 zł,
- 7 998 dodatków do zasiłków na kwotę 981 533,85 zł.

Łącznie wypłacono 23 043 świadczeń na kwotę 2 680 659,18 zł.

Wyszczególnienie przyznanych w roku 2021 dodatków do zasiłku rodzinnego przedstawia poniższa tabela:

Dodatki do zasiłku rodzinnego	Liczba świadczeń	Kwota
urodzenie dziecka	53	50 356,96 zł
opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	399	151 487,84 zł
samotne wychowywanie dziecka	972	187 506,07 zł
wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	2653	242 690,93 zł
kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	1651	171 921,50 zł
rozpoczęcie roku szkolnego	849	80 671,52 zł
podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1421	96 899,03 zł
Razem:	7998	981 533,85 zł

5.2. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są między innymi bezrobotni (niezależnie od rejestracji lub nie w urzędzie pracy), studenci, rolnicy, osoby wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych, a także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierały zasiłku macierzyńskiego. Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości 1000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres będzie mógł być wydłużony nawet do 71 tygodni.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

1. matce albo ojcu dziecka,
2. opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia,

3. rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia,
4. osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

1. skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy,
2. śmierci matki dziecka,
3. porzucenia dziecka przez matkę.

W 2021 roku wypłacono liczbę 832 świadczeń, tj. na łączną kwotę 763 076,00 zł.

5.3. Świadczenia opiekuńcze

Ustawa o świadczeniach rodzinnych przewiduje także wypłatę świadczeń opiekuńczych. Charakterystykę wypłat przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota
Zasiłek pielęgnacyjny	13746	2 966 936,00 zł
Specjalny zasiłek opiekuńczy	264	163 205,00 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	2233	4 377 074,00 zł
Razem:	16243	7 507 215,00 zł

Świadczenia opiekuńcze:

1. Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- a) niepełnosprawnemu dziecku;
- b) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- c) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia;
- d) osobie, która ukończyła 75 lat.

Świadczenie to przyznawane jest niezależnie od dochodu osoby i rodziny, na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności. Wysokość świadczenia w roku 2021 wynosiła 215,84 zł miesięcznie. W 2021 roku wypłacono 13 764 zasiłków pielęgnacyjnych na łączną kwotę 2 966 936,00 zł.

2. Świadczenia pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- a) matce albo ojcu,
- b) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- c) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- d) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Wysokość świadczenia corocznie wzrasta. W roku 2021 wynosiła 1 971,00 zł. Od stycznia 2022 r. nastąpiła kolejna waloryzacja wysokości świadczenia pielęgnacyjnego i obecnie wynosi 2 119,00 zł.

W 2021 roku wypłacono 2 233 świadczeń pielęgnacyjnych na łączną kwotę 4 377 074,00 zł.

3. Specjalne zasiłki opiekuńcze przysługują osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 620,00 zł, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł. W 2021 roku wypłacono 264 specjalne zasiłki opiekuńcze na kwotę 163 205,00 zł. Widoczny jest wzrost wypłaconych świadczeń opiekuńczych w formie zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego w stosunku do lat ubiegłych. Wynika to ze zwiększonej na terenie Gminy Chrzanów liczby osób uzyskujących orzeczenia o niepełnosprawności, które wymagają pomocy lub opieki osób trzecich. Pozytywną tendencją jest także wzrost wysokości świadczeń, które ułatwiają zaspokojenie codziennych potrzeb, ale także wyrównują w części szansę osób niepełnosprawnych w stosunku do osób, które mogą podjąć pracę i uzyskać dochód.

5.4. Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620,00 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do zasiłku dla opiekuna nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego.

Przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa (na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2012r., poz.1548 t.j. z zm.) decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. W 2021r. wypłacono 102 zasiłków na łączną kwotę 63 240,00 zł.

Jednocześnie Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, które opłacane są za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna. W 2021 roku odprowadzono składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w liczbie 1 983 na łączną kwotę 959 127,00 zł. Natomiast składki na ubezpieczenie zdrowotne odprowadzono w liczbie 1 823 na łączną kwotę 288 402,00 zł.

5.5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000,00 zł na jedno dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922,00 zł.

Zapomoga przysługuje:

1. matce lub ojcu dziecka;
2. opiekunowi prawnemu dziecka;
3. opiekunowi faktycznemu dziecka (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka).

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje, jeżeli matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Do wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka należy dołączyć zaświadczenie o pozostawaniu matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Zaświadczenie o pozostawaniu matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu może wystawić lekarz lub położna. Warunek udokumentowania pozostawania matki dziecka pod opieką medyczną nie dotyczy osób będących prawnymi albo faktycznymi opiekunami dziecka, a także osób, które przysposobiły dziecko.

Rok	liczba świadczeń	kwota wypłaconych świadczeń
2019	309	309 000,00 zł
2020	178	178 000,00 zł
2021	184	184 000,00 zł

Jak wynika z powyższej tabeli Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie w 2021 roku wypłacił 184 świadczeń w postaci jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka na łączną kwotę 184 000 zł – co do roku poprzedniego stanowi 3,37 % wzrost liczby wypłaconych świadczeń.

Świadczenie przysługuje przy spełnieniu kryterium dochodowego w wysokości 1 922,00 zł netto na osobę.

Podsumowując realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych zauważyć należy, że w stosunku do roku 2020 nastąpił ogólny spadek liczby wypłaconych świadczeń rodzinnych. Przyczyny tego stanu rzeczy można upatrywać we wzroście wynagrodzeń oraz dochodów rodzin, które przekraczają podstawowe kryterium uprawniające do pobierania przedmiotowych świadczeń.

5.6. Realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (j.t. Dz. U. z 2020, poz. 1329 z późn.zm.).

Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. Ośrodek w 2021 roku wypłacił 3 świadczenia na kwotę 12 000,00 zł.

W 2021 roku wydano 70 decyzji administracyjnych orzekających o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami. Stan należności wyniósł 162 307,00 zł. Na dzień 31 grudnia 2021 roku z tej kwoty odzyskano 76 458,00 zł z tego podlegające zwrotowi do budżetu państwa 53 624,00 zł.

5.7. Fundusz alimentacyjny

Środek Pomocy Społecznej w Chrzanowie realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów podejmował działania wobec dłużników alimentacyjnych zmierzające do wyegzekwowania należności powstałych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł. Od 1 października 2020 r. wzrosło kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Nie przełożyło się to jednak na wzrost wypłaconych świadczeń w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie. Spowodowane to może być nie tylko wzrostem dochodów rodzin, które mimo podwyższonego kryterium nie uprawniają do ich otrzymania, ale także brakiem kontynuacji nauki szkolnej osób pełnoletnich.

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie wypłacił 4 287 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 1 782 856,29 zł. Łączna liczba rodzin uprawnionych do

świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 300.

W 2021 roku wydano 26 decyzji administracyjnych orzekających o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Stan należności wyniósł 82 154,00 zł. Na dzień 31 grudnia 2021 roku z tej kwoty odzyskano 18 028,00 zł z tego podlegające zwrotowi do budżetu państwa 18 028,00 zł.

Zgodnie z art. 27 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, dłużnik alimentacyjny obowiązany jest do zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami. W 2021 roku z tytułu należności wynikających z wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego odzyskano łącznie kwotę 727 023,17 zł, z tego:

- przekazane na dochody własne gminy organu właściwego wierzyciela – 133 496,18 zł,
- przekazane na dochody budżetu państwa – 593 526,99 zł,

w tym:

- odsetki ustawowe za opóźnienia – 393 282,80 zł.

W aktualnym stanie prawnym obowiązującym od 18 września 2015 roku wszystkie wyegzekwowane od dłużnika wpłaty w pierwszej kolejności zaliczane są na poczet zwrotu odsetek ustawowych za opóźnienie. W związku z powyższym otrzymywane na konto OPS wpłaty od komorników oraz dłużników alimentacyjnych są w zdecydowanej większości rozliczane na odsetki i przekazywane na dochody budżetu państwa.

Na terenie Gminy Chrzanów przebywa łącznie 500 dłużników alimentacyjnych, wobec których Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie podejmował wszelkie działania przewidziane w ustawie.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmawia: złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, bez uzasadnionej przyczyny, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych, organ właściwy dłużnika - Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W 2021 roku skierowano 26 wniosków do Prokuratury Rejonowej w Chrzanowie, skierowano 7 wniosków do Starostwa Powiatowego w Chrzanowie o zatrzymanie prawa jazdy oraz do Centralnej Ewidencji Kierowców z prośbą o udzielenie informacji czy dłużnik posiada prawo jazdy.

5.8. Karta Dużej Rodziny

W 2021 roku na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie przyjmował wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny lub

wydanie jej duplikatu. Do posiadania Karty Dużej Rodziny uprawnieni są członkowie rodziny wielodzietnej, tj.:

- rodzic (rodzice) – przez którego rozumie się także rodzica (rodziców) zastępczych lub osobę (osoby) prowadzącą rodzinny dom dziecka;
- małżonek rodzica;
- dziecko – przez które rozumie się także dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą, oraz osobę, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Prawo do posiadania karty przysługuje dziecku, jeżeli w dniu składania wniosku o przyznanie Karty co najmniej troje dzieci w rodzinie wielodzietnej spełnia wymogi ustawy. Dotyczy to także rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny, bez względu na posiadany dochód.

Ponadto od dnia 1 stycznia 2019 r. weszły w życie nowe zasady przyznawania Karty Dużej Rodziny. O jej przyznanie może ubiegać się rodzic (rodzice) lub małżonkowie rodzica, którzy mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na wiek tych dzieci w chwili składania wniosku oraz nie są lub nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej ani ograniczeni we władzy rodzicielskiej przez umieszczenie dziecka/dzieci w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci.

W roku 2021 wydano 884 karty dla nowych rodzin wielodzietnych. Z Karty Dużej Rodziny na terenie Chrzanowa korzysta 3 295 osób, w tym 568 rodziców, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.

5.9. Świadczenie wychowawcze – Program „Rodzina 500 plus”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie od 1 kwietnia 2016 roku realizuje zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka (opiekunem faktycznym dziecka, w rozumieniu ustawy jest osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo opiekunowi prawnemu dziecka.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym opieką nad nim i zaspokojeniem podstawowych potrzeb życiowych. Wysokość świadczenia wychowawczego wynosi 500 zł miesięcznie na dziecko do 18 roku życia, bez względu na dochód osiągniany przez rodzinę.

W 2021 roku w Gminie Chrzanów wypłacono 82 545 świadczeń wychowawczych na łączną kwotę 41 028 542,39 zł dla 5 113 rodzin. Koszty wypłaconych świadczeń wychowawczych zostały pokryte w całości z dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty obsługi wypłat w/w świadczeń w roku 2021 wyniosły 0,85 %.

Spadek kwoty wypłaconych świadczeń w stosunku do roku ubiegłego, spowodowany jest

mniejszą liczbą urodzeń dzieci, zmianami miejsca zamieszkania rodzin oraz ukończeniem 18 roku życia dzieci, na które jest wypłacane świadczenie wychowawcze.

W 2021 roku wydano 14 decyzji administracyjnych orzekających o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń ze świadczenia wychowawczego. Stan należności wyniósł 266 980,00 zł. Na dzień 31 grudnia 2021 roku z tej kwoty odzyskano 20 576,00 zł z tego podlegające zwrotowi do budżetu państwa 18 575,00 zł.

5.10. Realizacja programu „Dobry Start”

Świadczenie przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego przez dziecko lub osobę uczącą się (tj. pełnoletnią osobę uczącą się w szkole, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony, a także osobę usamodzielnianą).

Świadczenie „Dobry Start” przyznawane jest niezależnie od dochodu i wypłacane raz w roku w kwocie 300,00 zł na każde dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 20. rok życia. W przypadku dzieci i osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, świadczenie będzie przysługiwało do ukończenia przez nich 24 roku życia przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 24 rok życia. Świadczenie „Dobry Start” nie przysługuje z tytułu rozpoczęcia rocznego przygotowania przedszkolnego. Świadczenie jest przyznawane na wniosek, który należy złożyć w okresie od dnia 1 lipca do dnia 30 listopada danego roku, a wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpatrzenia. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”, rozszerzono uprawnienia do pobierania świadczenia o uczniów szkół policealnych i szkół dla dorosłych.

W roku 2021 wypłacono 6 świadczeń z wniosków złożonych w 2020 roku. Natomiast począwszy od 1 lipca 2021 roku organem właściwym do przyjmowania i realizacji wniosków o ustalenie prawa do świadczenia „Dobry Start” jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

5.11. Dodatek mieszkaniowy

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje w przypadkach ściśle określonych przez przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Aby otrzymać dodatek mieszkaniowy osoby ubiegające się o jego przyznanie muszą spełniać łącznie trzy warunki:

- posiadać tytuł prawny do lokalu,
- posiadać dochód w wysokości określonej w ustawie,
- posiadać mieszkanie o powierzchni określonej w ustawie.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego (np. z umowy użyczenia) i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub najem socjalny lokalu (np. gdy orzeczono o ich uprawnieniu do lokalu socjalnego w wyroku sądowym).

Dodatek przysługuje osobom, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego uzyskany w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym (tj. 2189,04 zł) i 125% (tj. 1563,60 zł) tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym obowiązującej w dniu złożenia wniosku. W przypadku gdy średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego jest nieco wyższy, nie zamyka to możliwości otrzymania dodatku – jeśli bowiem kwota nadwyżki nie przekracza wysokości dodatku mieszkaniowego, należny dodatek obniża się o tę kwotę. Dodatek mieszkaniowy jest przyznawany na okres sześciu miesięcy, licząc od pierwszego dnia następującego po dniu złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Jest on wypłacany do dziesiątego dnia każdego miesiąca z góry zarządcy mieszkania lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny. Dodatku nie przyznaje się, jeżeli byłby on niższy niż 2% kwoty najniższej emerytury (25,02 zł).

Od dnia 01.07.2021 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o dodatkach mieszkaniowych.

Najistotniejsze zmiany w przyznawaniu dodatków mieszkaniowych to zmiana definicji dochodu, który od 01.07.2021 r. jest ustalany na zasadach podanych w art.3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Kryterium dochodowe odnosi się do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu złożenia wniosku, a nie jak dotychczas do najniższej emerytury. Od 1 lipca 2021 dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył 40% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w gospodarstwie jednoosobowym (tj. 2066,99 zł) i 30% tej kwoty (tj. 1550,24 zł) w gospodarstwie wieloosobowym obowiązującej w dniu złożenia wniosku. Dodatku nie przyznaje się, jeżeli byłby on niższy niż 0,5% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej (25,84 zł). W roku 2021 Uchwałą NR XXXIII/345/2021 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 29 czerwca 2021 r. 2021 zmianie uległy wskaźniki określające maksymalną wysokość dodatku mieszkaniowego obowiązującą na terenie gminy Chrzanów.

W 2021 roku złożono 1524 wnioski o dodatek mieszkaniowy, z czego 1481 zostało rozpatrzonych pozytywnie, a w 43 sprawach wydano decyzje odmowne. Wypłacono 8502 dodatków na kwotę 2 570 349,20 zł, co daje średnią kwotę świadczenia na poziomie 302,32 zł.

Na realizację w/w wniosków w 2021 r. wydano 238950,75 zł więcej niż w roku 2020 co do roku poprzedniego stanowi 10,25 % wzrost kwoty wypłaconych świadczeń, natomiast w porównaniu

do 2019 roku wydano 219993,69 zł więcej co stanowi 9,36% wzrost kwoty wypłaconych świadczeń. Od 2019 roku do 2020 roku widoczna jest tendencja malejąca natomiast od 2020 roku widoczna jest tendencja wzrostowa jeśli chodzi o wypłacanie dodatków mieszkaniowych. Powodem takiego stanu rzeczy jest wzrost kosztów utrzymania mieszkania, który wpływa na obniżenie dochodu rodziny, a tym samym powoduje wzrost kwoty wypłacanego świadczenia.

Rok	liczba dodatków	kwota wypłaconych świadczeń
2019	9 390	2 350 355,51 zł
2020	8 712	2 331 398,45 zł
2021	8 502	2 570 349,20 zł

5.12. Dodatek energetyczny

Zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Zgodnie z art. 3 pkt 13 lit. c ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Wysokość dodatku energetycznego zmienia się corocznie. Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Klimatu z dnia 10 kwietnia 2020 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2020 r. do dnia 30 kwietnia 2021 r. Wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od dnia 1 stycznia do dnia 30 kwietnia 2021 r. dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną wynosi 10,94 zł/miesiąc;
- składającego się z 2 do 4 osób wynosi 15,19 zł/miesiąc;
- składającego się z co najmniej 5 osób wynosi 18,23 zł/miesiąc.

Na podstawie Obwieszczenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 kwietnia 2021 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2021 r. do dnia 30 kwietnia 2022 r. Wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od dnia 1 maja do dnia 31 grudnia 2021 r. dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną wynosi 12,09 zł/miesiąc;
- składającego się z 2 do 4 osób wynosi 16,79 zł/miesiąc;
- składającego się z co najmniej 5 osób wynosi 20,15 zł/miesiąc.

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie wypłacił 3087 dodatków energetycznych na kwotę 43 891,07 zł. Tą formą pomocy objęto 369 gospodarstw domowych.

Na realizację w/w wniosków w 2021 r. wydano 1 951,27 zł mniej niż w roku 2020 co do roku poprzedniego stanowi 4,26 % spadek kwoty wypłaconych świadczeń. Porównując 2021 rok do 2019 roku wydano mniej o 12 703,27 zł co stanowi 22,45% spadek kwoty wypłaconych świadczeń. Widoczna jest tendencja malejąca na przestrzeni trzech ostatnich lat, jeśli chodzi o wypłacanie dodatków energetycznych. Powodem takiego stanu rzeczy jest brak zainteresowania w/w dodatkiem ze względu na niską kwotę świadczenia. Ponadto dodatek energetyczny jest powiązany z dodatkiem mieszkaniowym, więc zmniejszenie ilości składanych wniosków

o dodatek mieszkaniowy powoduje zmniejszenie liczby składanych wniosków o dodatek energetyczny.

Rok	liczba dodatków	kwota wypłaconych świadczeń
2019	3 945	56 594,34 zł
2020	3 283	45 842,34 zł
2021	3 087	43 891,07 zł

5.13. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym – stypendium szkolne, zasiłek szkolny, od dnia 1 kwietnia 2011 r. realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie. Pomoc materialna dla uczniów jest zadaniem własnym gminy i uregulowana jest w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. W/w zadanie realizowane jest na podstawie umowy zawartej między Małopolskim Kuratorem Oświaty działającym w imieniu Wojewody Małopolskiego a Gminą Chrzanów, reprezentowaną przez Burmistrza Miasta Chrzanowa. Uczeń, którego dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, określonego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, tj. 528,00 zł jest uprawniony do bezzwrotnej pomocy i może otrzymać stypendium szkolne. Wysokość stypendium szkolnego ustalana jest według trzech grup dochodowych, określonych w regulaminie udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym, stanowiącym załącznik do Uchwały Rady Miejskiej. Stypendium szkolne przeznaczone jest na pokrycie wydatków o charakterze edukacyjnym, w szczególności na zakup podręczników, artykułów i przyborów szkolnych oraz innych pomocy szkolnych, obuwia i stroju sportowego niezbędnego do realizacji zajęć wychowania fizycznego, pokrycia udziału w zajęciach edukacyjnych i rozliczone przedłożonymi oryginalnymi fakturami i rachunkami wystawionymi na Wnioskodawcę. Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym.

W 2021 roku złożono w Ośrodku 41 wniosków (o 13 wniosków mniej niż w 2020 r. i o 27 wniosków mniej niż w 2019r.)

W okresie I-XII 2021 r. przyznano pomoc dla 97 uczniów, na łączną kwotę 52 872,96 zł.

Ogółem w 2021 roku z pomocy skorzystało 97 uczniów (o 26 uczniów mniej niż w roku 2020 i o 65 uczniów mniej niż w 2019r.).

Spośród uczniów korzystających z pomocy materialnej o charakterze socjalnym:

- 52 uczniów uczęszczało do szkół podstawowych,
- 45 uczniów do szkół ponadpodstawowych

Koszt całkowity realizacji zadania wyniósł 52 872,96 zł (o 22 003,94 zł mniej niż

w roku 2020 co stanowi 29,39% spadek kwoty wypłaconych świadczeń i o 49 736,17 zł mniej niż w 2019r. co stanowi 48,47% spadek kwoty wypłaconych świadczeń)

Koszt całkowitej realizacji zadania wyniósł 52 872,96 zł w tym 42 298,37 zł stanowiły środki budżetu państwa (80%), 10 574,59 zł stanowiły środki własne gminy (20%). W tym przyznano 4 zasiłki szkolne na łączną kwotę 1 736,00 zł.

Rok	liczba świadczeń	kwota wypłaconych świadczeń
2019	162	102 609,13 zł
2020	123	74 876,90 zł
2021	97	52 872,96 zł

5.14 Chrzanowski Bon żłobkowy

Uchwałą Nr X/87/2019 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 3 września 2019 r. wprowadzono na terenie Gminy Chrzanów nowe świadczenie pieniężne wspierające rodziny aktywne zawodowo, które korzystają z niepublicznych form opieki nad dziećmi od roku do lat 3. Świadczenie to przyznawane jest w wysokości 200 zł miesięcznie na okres roku kalendarzowego lub na okres obowiązywania umowy ze żłobkiem lub klubem dziecięcym.

O Chrzanowski Bon Żłobkowy mogą ubiegać się rodzice, opiekunowie faktyczni, osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej albo samotnie wychowujący dziecko rodzic, opiekun faktyczny, opiekun prawny albo osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej, którzy:

1. zamieszkują na terenie Gminy Chrzanów,
2. nie występują bądź odstępują z ubiegania się o objęcie dziecka opieką w Żłobku Miejskim w Chrzanowie,
3. są zatrudnieni lub wykonują inną pracę zarobkową,
4. nie korzystają z urlopu wychowawczego,
5. rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych w urzędzie skarbowym, którego naczelnik jest miejscowo właściwy w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych dla osób mających miejsce zamieszkania na terenie Gminy Chrzanów, jeżeli uzyskują dochody lub przychody podlegające opodatkowaniu tym podatkiem, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
6. mają zawartą umowę o objęcie dziecka opieką z podmiotem prowadzącym żłobek lub klub dziecięcy (należy przez to rozumieć odpowiednio żłobek i klub dziecięcy prowadzony przez instytucje publiczne, osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej wpisany do Rejestru Żłobków i Klubów Dziecięcych prowadzonego przez Burmistrza Miasta Chrzanowa).

Z Chrzanowskiego Bonu Żłobkowego mogą skorzystać również niepracujący rodzice. Warunkiem jest kontynuowanie nauki w systemie dziennym, udział w stażu, przygotowaniu zawodowym dla dorosłych, szkoleniach zawodowych lub programach mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych, pobieranie świadczenia pielęgnacyjnego w związku z koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny lub całkowita niezdolności do pracy potwierdzona orzeczeniem uprawnionego organu.

W okresie od 01.01.2021r. do 31.12.2021r. przyznano świadczenie dla 71 dzieci na łączną kwotę 76 179,20 zł.

5.15. Zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie od 22 października 2020 roku wydaje z upoważnienia Burmistrza Miasta Chrzanowa na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego niezbędnego do uzyskania dofinansowania w ramach programu „Czyste Powietrze”. W roku 2021 zostało wydanych 62 takie zaświadczenia.

6. Aktywne formy wsparcia

6.1. Aktywizacja osób bezrobotnych

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie współpracował z Powiatowym Urzędem Pracy w Chrzanowie w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji projektów współfinansowanych ze środków unijnych.

Prace społecznie użyteczne to forma wsparcia skierowana do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Prace te odbywają się bez nawiązania stosunku pracy ani umowy o pracę. Organizowane są one przez Urząd Miejski w Chrzanowie na terenie Gminy Chrzanów. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą Chrzanów.

W 2021 roku w pracach społecznie użytecznych uczestniczyło 15 osób. Do podjęcia prac społecznie użytecznych osoby bezrobotne zgłoszone zostały przez pracowników socjalnych Ośrodka. Osoby wytypowane zobowiązane są do wykonania prac społecznie użytecznych w wymiarze do 10-ciu godzin tygodniowo. Miesięczne świadczenie pieniężne dla osoby wykonującej prace społecznie użyteczne wypłaca Urząd Miejski w Chrzanowie.

6.2. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym, finansowanym ze środków Unii Europejskiej (FEAD) na poziomie 85% i ze środków budżetu państwa na poziomie 15%. Celem Programu jest ograniczenie ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizacja działań na rzecz włączenia społecznego. Pomoc żywnościowa skierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie odpowiednich produktów żywnościowych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryterium określone w art. 7 ustawy

o pomocy społecznej (w szczególności: osób bezdomnych, osób niepełnosprawnych, osób bezrobotnych, rodzin wielodzietnych) i których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej tj.: dla osoby samotnie gospodarującej – 1 402 zł, dla osoby w rodzinie – 1 056 zł.

Wsparcie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, to stały element udzielanego wsparcia dla mieszkańców Gminy Chrzanów. Można zauważyć, że od lat pojawia się stała grupa rodzin, dla której ta forma pomocy, stanowi niezbędne uzupełnienie domowego gospodarstwa w produkty spożywcze.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów, dotyczącymi działań realizowanych w ramach w/w Programu współpracuje z:

- Parafia Św. Mikołaja w Chrzanowie – 48 skierowań

	2019	2020	2021
Ilość skierowań	206	194	48
Ilość osób, które pobrały skierowania	489	330	100
Ilość kobiet, które pobrały skierowania	265	202	53
Ilość mężczyzn, którzy pobrali skierowania	224	128	47

6.3. Opłatek Maltański

Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Zakon Maltański wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współorganizował Opłatek Maltański, który miał miejsce w dniach 15.12. – 18.12.2021 r. Opłatek Maltański w związku z nadal obowiązującymi obostrzeniami odbył się w formie mobilnej, tj. rozwieziono paczki świąteczne do podopiecznych w ich miejsce zamieszkania. Opłatek Maltański w roku 2021 skierowany był do osób samotnych, starszych, schorowanych i z niepełnosprawnością. Pomocą objęto także dzieci z Domu Dziecka prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek w Chrzanowie oraz dzieci przebywające w spokrewnionej pieczy zastępczej, jak i objęte wsparciem asystenta rodziny z OPS. Przekazano również podarunki świąteczne (20 paczek) kombatantom ze Związku Kombatantów na terenie Gminy Chrzanów, osobom represjonowanym, więźniom politycznym, które swoim życiem i bohaterską postawą przyczyniły się do obrony naszego kraju. W ramach Opłatka Maltańskiego wsparciem objęto 120 osób w tym 25 dzieci. Paczka dla dorosłych zawierała artykuły spożywcze, słodczyce, odzież (szalik, skarpety), kubek termiczny, natomiast w paczce dla dzieci znalazły się słodczyce, skarpety, zestaw kosmetyków wraz z kosmetyczką, ręcznik, worko-plecak. Istotą Opłatka Maltańskiego jest pielęgnowanie pamięci o ludziach, celebrowanie spotkań i pielęgnowanie relacji międzyludzkich. Dlatego tak ważny jest wybór osób/rodzin, aby paczka trafiła do najbardziej potrzebujących. Paczki zarówno dla dorosłych, jak i dla dzieci były przemyślane, zawierały nie tylko wartości materialne ale przede wszystkim wartości emocjonalne takie jak: dzielenie się dobrem, pomaganie słabszym i dbanie o wspólne relacje.

6.4. Realizacja projektu „Nowy Rozdział”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie w okresie 02.01.2019-31.03.2022 r. realizuje projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 „Nowy Rozdział”. Projekt skierowany jest do 48 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Celem realizowanego projektu jest podniesienie poziomu aktywności społecznej i zawodowej 48 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w Gminie Chrzanów poprzez zastosowanie kompleksowej, indywidualnie dobranej ścieżki wsparcia w okresie do 31.03.2022 r. W 2021 roku w projekcie wzięły udział 23 osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Wsparcie realizowane było poprzez zadania:

1. Identyfikacja potrzeb uczestników, na podstawie której opracowana została Indywidualna Ścieżka Reintegracji.
2. Usługi aktywnej integracji w postaci m.in.:
 - a) warsztatów psychospołecznych,
 - b) warsztatów aktywnego poszukiwania pracy wraz z warsztatami z autoprezentacji (konsultacje indywidualne z fryzjerką i kosmetyczką),
 - c) warsztatów prowadzenia gospodarstwa domowego (gospodarowanie budżetem domowym, tanie zdrowe gotowanie, i pomoc przedmedyczna),
 - d) wsparcie Specjalisty reintegracji zawodowej zatrudnionego, w funkcjonującym w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie Klubie Integracji Społecznej (przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, kontakty z pracodawcami),
 - e) poradnictwo indywidualne w zakresie prowadzenia zdrowego stylu życia.
3. Praca socjalna, w postaci zatrudnienia pracownika socjalnego i świadczenia przez niego pracy socjalnej na rzecz Uczestników Projektu.
4. Świadczenia finansowe dla Uczestników/ Uczestniczek Projektu stanowiące wkład własny OPS w ramach projektu.

Spośród 23 uczestników i uczestniczek projektu z edycji 2021 roku 2 osoby podjęły zatrudnienie.

Wydatki w ramach projektu poniesione w 2021 roku :

Tytuł projektu	Wartość wkładu własnego 2021 rok	Kwota dofinansowania 2021 rok	Wydatki kwalifikowalne . 2021 rok
„Nowy Rozdział”	20.170,00	185 233,53	207.403,53

6.5. Realizacja projektu „Nowe standardy pracy socjalnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie”

Od stycznia 2021 do 30.09.2021 r. roku realizował projekt „Nowe standardy pracy socjalnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie”.

Celem projektu było podniesienie efektywności działań Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie i zwiększenie podmiotowości odbiorcy pomocy poprzez wdrożenie usprawnień organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od świadczenia pracy socjalnej i usług w okresie 01.01.2020-30.09.2021 r.

Działania zrealizowane w projekcie w 2020 roku :

- przygotowanie ośrodka do wdrożenia usprawnień organizacyjnych poprzez szkolenia, przygotowanie raportu wstępnego, powołanie zespołu ds. wdrażania i monitoringu modelu oddzielenia,
- stworzenie warunków umożliwiających wdrożenie zmiany poprzez m.in. zatrudnienie i wyposażenie stanowiska pracownika socjalnego,
- utworzenie i wyposażenie Kącika Malucha, w którym na czas uczestnictwa rodziców w zajęciach organizowanych przez OPS, mogą spędzić czas,
- wdrożenie nowego modelu funkcjonowania w OPS poprzez szkolenia podnoszące kompetencje zawodowe pracowników socjalnych.

Wartość dofinansowania: 445 325,00 zł. W 2020 roku wydatkowano 227 085,11 zł

Projekt w całości finansowany ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja i Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Działania zrealizowane w projekcie w 2021 roku :

- wdrożenie nowego modelu funkcjonowania w OPS poprzez szkolenia podnoszące kompetencje zawodowe pracowników socjalnych, wizytę studyjną do MOPS Maków Podhalański,
- Funkcjonowanie Kącika Malucha, w którym na czas uczestnictwa rodziców w zajęciach organizowanych przez OPS, mogą spędzić czas,
- stały monitoring wprowadzonych zmian przez Zespół ds. wdrażania modelu,
- podsumowanie działań w raporcie podsumowującym realizację projektu i wdrożenie zmian organizacyjnych.

Wartość dofinansowania: 445 325,00 zł. W 2021 roku wydatkowano 169.497,06zł.

6.6. Gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie realizował zadania określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 w/w ustawy do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą, w rodzinie, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia lub mieszkaniach chronionych,

- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Mając na uwadze powyższe czynniki został opracowany Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Chrzanów na lata 2017-2021 przyjętego Uchwałą Nr XXIX/271/2017 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 28 marca 2017 r. Program ten został skorelowany z następującymi dokumentami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 r.
- Małopolskim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do 2020 r.
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Chrzanów na lata 2018 – 2023r.

Celem ogólnym Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie i zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, który to jest realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- działania informacyjno-edukacyjne skierowane do ogółu społeczności lokalnej oraz grup ryzyka,
- profesjonalna pomoc ofiarom przemocy w rodzinie,
- podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.

Zgodnie z pkt. 16 załącznika do Uchwały Nr VII/54/5019 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 14 maja 2019 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Chrzanów oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, Zespół przygotowuje roczne sprawozdanie ze swojej działalności i przedkłada Burmistrzowi w terminie do dnia 30 marca każdego roku.

Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - na terenie Gminy Chrzanów realizuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą. Zarządzeniem Nr B.120.174.2019 Burmistrza Miasta Chrzanowa z dnia 13 września 2019 r. został powołany nowy zespół Interdyscyplinarny w Gminie Chrzanów w składzie:

- 2 przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej,
- 1 przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie,
- 1 przedstawiciel Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie,
- 1 przedstawiciel Stowarzyszenia „Supełek” na rzecz Wsparcia Dziecka i Rodziny w Chrzanowie,
- 5 przedstawiciele 5 Szkół Podstawowych w Chrzanowie,
- 1 przedstawiciel Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie,
- 2 przedstawiciele Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie rejonowym w Chrzanowie,
- 1 przedstawiciel Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie,
- 1 przedstawiciel zespołu ds. Nietletnich i Patologii Komendy Powiatowej Policji

w Chrzanowie.

W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2021 r. zorganizowano 5 spotkań. W 2021 roku powołano 87 grup roboczych i prowadzono 149 kart (w roku w 2018 było ich – 100, w 2019 – 116, a w 2020 - 109) w tym 64 wszczęte procedury w latach poprzednich i kontynuowane w roku 2021 oraz 85 procedur wszczętych w roku 2021. W roku 2021 wszczęto 85 procedur NK, w tym założonych przez: pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej – 33 kart, pracowników Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej – 7 kart, Powiatową Komendę Policji – 45 kart, oświata oraz służba zdrowia – 0 kart.

W roku 2021 zakończono ogółem 110 procedur „Niebieskie Karty” , w tym:

- 78 kart z powodu ustania przemocy w rodzinie,
- 32 karty z powodu braku zasadności podejmowania działań,

Pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego objęto łącznie 136 rodzin, tj. 409 osób.

W ramach procedury „Niebieskie Karty” podejmowano działania w środowiskach zagrożonych przemocą, mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowano interwencje w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie oraz podejmowano działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie w roku 2021 odbyło się 213 posiedzeń grup roboczych, a więc średnio w ciągu jednego miesiąca odbyło się 17 spotkań w/w grup. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych odbywają się w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie.

6.7. Wspieranie rodziny

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie od dnia 1 maja 2012 r. realizuje również zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Realizacja tego zadania w roku 2021 została przedstawiona w rocznym sprawozdaniu z zakresu wspierania rodziny na sesji Rady Miejskiej w Chrzanowie.

6.8. Pomoc osobom przebywającym na kwarantannie

Inicjatywą, która była odpowiedzią na stan epidemii, było realizowanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej zadań w zakresie pomocy i udzielania wsparcia osobom przebywającym na kwarantannie w związku z przeciwdziałaniem COVID – 19. Działania te realizowane były od marca 2020 r.. W ramach działań Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Chrzanowie codziennie przysyłała listę osób objętych kwarantanną. Wyznaczeni pracownicy kontaktowali się ze wskazanymi osobami w celu skontrolowania ich możliwości zaspokojenia swoich podstawowych potrzeb. Na tej podstawie sporządzane były sprawozdania w systemie CAS do końca kwietnia 2021 roku. Taką formę działań pomocowych realizowano do kwietnia 2021 roku.

Główne działania w tym zakresie skupiały się na rozeznaniu potrzeb wśród osób objętych kwarantanną i koordynowanie udzielonej pomocy ze szczególną troską wobec osób starszych, niepełnosprawnych i zależnych.

Podejmowane działania oscylowały wokół;

- nawiązania kontaktu telefonicznego w celu diagnozy sytuacji bytowej i emocjonalnej osoby/osób objętych kwarantanną,
- wysłuchanie i sporządzenie diagnozy potrzeb bytowych i emocjonalnych przy uwzględnieniu hierarchii potrzeb i dopasowaniu ich do możliwości osób pomagających,
- udzielanie wsparcia emocjonalnego,
- udzielenie informacji w zakresie możliwych form pomocy i wsparcia, w tym danych osób, instytucji wraz z numerami telefonów, ewentualne wsparcie w nawiązaniu kontaktu,
- udzielenie informacji nt. zasad dbania o siebie członków rodziny w okresie kwarantanny i po tym okresie w zakresie obostrzeń funkcjonowania społecznego,
- ustalenie zakresu ewentualnego wsparcia osoby ze strony rodziny lub środowiska lokalnego.

Od kwietnia do grudnia 2021 roku pomoc osobom na kwarantannie przybrała formę doraźną, tzn. w przypadku zgłoszenia potrzeby bezpośrednio od osoby lub informacji z aplikacji dedykowanej osobom na kwarantannie, pracownik socjalny kontaktował się z daną osobą i ustalał formę i zakres pomocy.

6.9 Chrzanowskie Centrum Wolontariatu

Kolejnym działaniem w związku z pojawieniem się sytuacji epidemiologicznej w Polsce wywołanej wirusem COVID – 19, było utworzenie w marcu 2020 roku Chrzanowskiego Centrum Wolontariatu, jako odpowiedzi na potrzeby mieszkańców, zwłaszcza osób starszych, wymagających pomocy. Od marca 2020 działa profil na Facebooku, gdzie na bieżąco są zamieszczane informacje i wydarzenia, mogące mieć znaczenie dla mieszkańców Gminy Chrzanów. W roku 2021 zmniejszył się zakres działalności wolontariatu. Było to spowodowane zarówno realizowaniem programu Wspieraj Seniora, jak i sytuacją społeczną w której „zmęczenie” pandemią spowodowało, iż odzew społeczny ukierunkowany na działania wolontaryjne znacznie zmalał.

6.10. Program wspieraj Seniora

Kolejnym działaniem, ściśle związanym ze stanem epidemii była realizacja programu „Wspieraj Seniora”. Program był kontynuacją działań podjętych w roku 2020, które pokazały, jak istotna i potrzebna jest taka forma wsparcia. Program był realizowany przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej. W związku z tym, iż program Wspieraj Seniora w Gminie Chrzanów, był realizowany przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, gmina nie poniosła „dodatkowych wydatków” takich jak: artykuły biurowe, środki ochrony osobistej, ubezpieczenie, promocja programu, koszty dojazdu itp. na realizację w/w programu. Pracownicy dysponowali niezbędnym wyposażeniem z własnego miejsca pracy zarówno w kwestii materiałów biurowych, jak

i zabezpieczenia w środki ochrony osobistej. Warto w tym miejscu także zaznaczyć, iż pracownicy socjalni realizując program wykorzystali swoją znajomość środowisk lokalnych oraz sieć kontaktów społecznych z takimi jednostkami jak; sołtysi, rejonowe przychodnie zdrowia, lokalne parafie. Całkowity koszt realizacji programu Wspieraj Seniora w roku 2021 wyniósł 186 200,01 zł. w tym dotacja z dotacji z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie 175 905 zł oraz środki własne w wysokości 10 295,01 zł.

Realizacja programu Wspieraj Seniora w Gminie Chrzanów w roku 2021 obejmowała następujące formy wsparcia:

- informowanie w środowisku o programie i docieranie do osób, które w ramach programu mogłyby skorzystać ze wsparcia, akcja promocyjna w środowisku lokalnym, kontakt z proboszczami parafii, sołtysami,
- robienie zakupów spożywczych i dostarczanie do miejsca zamieszkania Seniora (pomoc w razie konieczności przy rozpakowywaniu i układaniu produktów),
- realizacja recept i dostarczanie leków do miejsca zamieszkania Seniora (odbiór kodu od lekarza pierwszego kontaktu, realizacja kodu w aptece),
- realizacja zakupów środków higienicznych i ochrony osobistej z dostarczeniem do domu Seniora,
- realizacja drobnych usług opiekuńczych i pomocowych takich jak: wyniesienie śmieci, wyprowadzenie psa, uporządkowanie pomieszczeń,
- uiszczanie opłat mieszkaniowych, realizacja innych czynności urzędowych
- pomoc w dotarciu na szczepienie do punktu szczepień
- rozmowy wspierające z osobami starszymi

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie w roku 2021 realizując program Wspieraj Seniora udzielili pomocy 223 osobom, w tym; 194 osoby powyżej 70 roku życia, 29 osób poniżej 70 roku życia wymagających wsparcia ze względu na stan zdrowia. Oceniając realizację programu Wspieraj Seniora można powiedzieć, iż w znaczny sposób przyczynił się on do zabezpieczenia indywidualnych potrzeb najstarszych mieszkańców gminy, podczas utrzymującego się stanu epidemii Covid – 19. Program pozwolił Seniorom na bezpieczne pozostanie w domu z równoczesnym zabezpieczeniem ich podstawowych potrzeb. Na podstawie rozmów z seniorami można także wnioskować, iż realizacja programu wpłynęła na poczucie bezpieczeństwa osób starszych, którzy przekonali się, że nie zostali pozostawieni sami sobie i mogą liczyć na wsparcie ze strony gminy

6.11 Pomoc w dotarciu na szczepienie

Na podstawie art. 11h ust. 5 oraz ust. 1, 4 i 13 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.) oraz Decyzji Nr 1/2021 (Polecenie Nr 1/2021) Wojewody Małopolskiego z dnia 12 stycznia 2021 r. zmienionej Decyzją Nr 4/2021 (Polecenie Nr 4/2021) Wojewody Małopolskiego z dnia 14 stycznia 2021 r, Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie organizował transport (dowóz) do

punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2 na terenie gminy Chrzanów. Pomoc ta obejmowała umówienie terminu na szczepienie (opcjonalnie), pomoc przy wyjściu z domu, zawieszenie osoby do punktu szczepień, towarzyszenie podczas szczepienia i odwiezienie do miejsca zamieszkania. Program był realizowany przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie przy współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną z Chrzanowa, Płazy, Luszowic, Pogorzyc, Balina, która zapewniała transport. Powyższą formą wsparcia zostało objęte 40 osób z Gminy Chrzanów.

W celu umożliwienia im skorzystanie z możliwości zaszczepienia się przeciwko COVID – 19 zorganizowano 74 wyjazdy, w których uczestniczyli pracownicy socjalni oraz Ochotnicza Straż Pożarna. Pomoc w dotarciu na szczepienie miała duże znaczenie profilaktyczne. Dzięki tej inicjatywie, nie tylko obiektywnie przyczyniono się do zachowania zdrowia u osób aczepionych, ale pokazano mieszkańcom, iż Gmina wykazuje troskę o zdrowie i dobrostan swoich mieszkańców.

6.12 Asystent osobisty osoby Niepełnosprawnej

Nową formą wsparcia oferowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2021, było realizowanie programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej. Program był realizowany od 8.06.2021 r. do 31.12.2021 r., a całkowity koszt realizacji wynoszący 38 513,63 zł był finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Wsparciem w ramach usługi AOON objęto 6 podopiecznych w tym:

- 2 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki – w ramach programu zrealizowano 301 godzin usługi
- 3 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności – w ramach programu zrealizowano 487 godzin usługi
- 1 osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – w ramach programu zrealizowano 166 godzin usługi

Ogólna liczba wykonanych godzin usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej w roku 2021 wyniosła 954 godziny. Powyższa usługa była realizowana przez 4 asystentów zatrudnionych przez Ośrodek Pomocy Społecznej na umowę zlecenie.

Głównym celem Programu było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia skierowanego do

- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.
- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji

Priorytetowymi założeniami programu są:

- możliwość skorzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym;
- ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia;
- przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych;
- zwiększenie wsparcia świadczonego przez asystentów uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (ASPE) w zakresie wsparcia niepełnosprawnych uczniów, także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

W ramach realizowanego programu Uczestnicy objęci wsparciem przez asystentów mogli skorzystać z następujących form wsparcia:

- wyjściu, powrocie lub dojeździe do wskazanych przez uczestnika miejsc, w tym wizyty u lekarzy, specjalistów, ośrodkach zdrowia czy szpitalu.
- zakupach z zastrzeżeniem czynnego udziału uczestnika Programu, obejmujących zarówno zakupy codzienne jak i te wynikające z konkretnych okoliczności np. święta, rodzinne uroczystości, zakupy specjalistycznego sprzętu itp.
- załatwianiu spraw urzędowych oraz związanych z codziennym funkcjonowaniem np. wizyta na poczcie,
- nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami zarówno pomocowymi jak i sąsiedzki, które w sposób aktywny mogłyby uczestniczyć w codziennym życiu osoby,
- korzystania z dóbr kultury w tym; wyjście do kina, teatru, muzeum, parku, czy na kiermasz okolicznościowy,
- wykonywaniu codziennych czynności, a więc pomoc w sytuacjach dnia codziennego, które wpływają na komfort osoby i ogólne poczucie dobrostanu psycho – fizycznego.

Monitorując realizację usługi można było zauważyć ogromną potrzebę takiej formy wsparcia. Wszystkie osoby, u których realizowano usługę asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej wyrażały ogromne zadowolenie z oferowanego wsparcia oraz dużą potrzebę kontynuowania usługi. W rozmowie osoby deklarowały dużą poprawę komfortu życia oraz znaczne ułatwienie codziennego funkcjonowania. W związku z powyższym program będzie kontynuowany w roku 2022.

7. Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie było zatrudnionych 89 osób, tj. 87,5 etatu, w tym: 1 Dyrektor Ośrodka, 8 pracowników Działu Finansowo - Księgowego, 14 pracowników Działu Administracyjno – Organizacyjnego, 1 pracownik Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 19 pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych, 23 pracowników Działu Świadczeń Pomocy Środowiskowej, 12 pracowników Działu Pracy Socjalnej, Usług i Profilaktyki, 10 pracowników

Działu Monitorowania i Realizacji Świadczeń Pomocy Społecznej, 1 pracownik Klubu Integracji Społecznej. W 2021 roku nie odbywano staży zawodowych w Ośrodku.

8. Szkolenia

W celu podniesienia kwalifikacji oraz efektywności pracy pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie wzięli udział w roku 2021 w 40 szkoleniach. Dzięki tym szkoleniom pracownicy mieli możliwość zaktualizowania swojej wiedzy, poprawy warsztatu pracy, doskonalenia umiejętności interpersonalnych i społecznych. Szkolenia w których brali udział pracownicy Ośrodka finansowane były zarówno z budżetu gminy jak i z Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Dodatkowo pracownicy brali udział w konferencjach i forach pomocy społecznej.

9. Zbiory dokumentacji i decyzji

Wszystkie zbiory, na których pracuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie są zgłoszone do Urzędu Ochrony Danych Osobowych, w tym z pomocy społecznej, wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o dodatkach mieszkaniowych, ustawy Prawo energetyczne, ustawy o systemie oświaty, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, oraz innych ustaw, na podstawie których Ośrodek realizuje zadania.

Świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne oraz z funduszu alimentacyjnego realizowane są w stosownych systemach informatycznych zatwierdzonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

10. Zestawienie kontroli przeprowadzonych w roku 2021

W roku 2021 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie zostały przeprowadzone 4 niżej wymienione kontrole:

Lp.	Instytucja kontrolująca	Czas trwania czynności kontrolnych		Wyszczególnienie skontrolowanych działów pracy
		początek	zakończenie	
1	Burmistrz Miasta Chrzanowa	4.03.2021	7.04.2021	Kontrola w zakresie: mechanizmy kontroli operacji gospodarczych – wydatki na zakup usług objętych § 4270 i § 4300 w latach 2018, 2019, 2020

2	Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego	29.04.2021	29.04.2021	Wizyta monitoringowa projektu POWR.02.05.00-00-294/18 pn. Nowe standardy pracy socjalnej w Ośrodku pomocy Społecznej w Chrzanowie” w zakresie oceny jakości i prawidłowości prowadzonych działań
3	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	2.08.2021	4.08.2021	Kontrola projektu POWR.02.05.00-00-0294/18 Kontrola planowana projektu pn. Nowe standardy pracy socjalnej w Ośrodku pomocy Społecznej w Chrzanowie.
4	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Chrzanowie	27.08.2021	13.09.2021	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrola przestrzegania przepisów przeciwpożarowych; 2. Rozpoznanie możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej; 3. Rozpoznanie innych miejscowych zagrożeń; 4. Postępowanie z substancjami kontrolowanymi, nowymi substancjami i fluorowanymi gazami cieplarnianymi, w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz. U. poz. 881) wykorzystywanymi w ochronie przeciwpożarowej, a także systemami ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnicami zawierającymi substancje kontrolowane, nowe substancje lub fluorowane gazy cieplarniane lub od nich uzależnionymi.

Podsumowanie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie w 2021 roku realizował działalność statutową oraz podejmował dodatkowe działania w celu podnoszenia jakości i poszerzania świadczonych usług na rzecz mieszkańców Gminy Chrzanów. Był inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Zwraca uwagę skala aktywności Ośrodka, liczba przedsięwzięć, programów i projektów nakierowanych na wzmocnienie oferty pomocowej, wdrażanie często nowatorskich i zindywidualizowanych metod, rozwiązań, form wsparcia mieszkańców i rodzin (przykładem jest Chrzanowskie Centrum Wolontariatu, realizacja programu Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej, pomoc w dotarciu na szczepienia przeciwko wirusowi COVID – 19, Mały Port, Wsparcie Seniora).

Rok 2021 był znamieny ze względu na panującą pandemię COVID-19 i związane z tym zmieniające się oczekiwania i potrzeby społeczne. W tej nowej rzeczywistości ogromną wagę tutejszy Ośrodek przykładał do kwestii bezpieczeństwa, zarówno klientów Ośrodka, jak i pracowników, kontrahentów czy podmiotów współpracujących. Podejmowano wysiłki związane z kompleksowym zapewnieniem środków ochrony osobistej (wyposażenie m.in. w maseczki ochronne, osłony z pleksi, rękawiczki jednorazowe, środki dezynfekujące), organizowaniem bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni do obsługi mieszkańców w obiekcie OPS (stanowisk i pomieszczeń odpowiednio wyposażonych, oznakowanych), efektywnym i zgodnym z wytycznymi służb sanitarnych zorganizowaniem pracy pracowników Ośrodka (także przy wykorzystaniu formuły pracy zdalnej, komunikacji online). W efekcie podjętych działań sprawnie realizowane były liczne i zróżnicowane zadania Ośrodka (w tym przyjmowanie wniosków w ramach rządowych programów, świadczenia poradnictwa specjalistycznego, pomocy w formie różnego rodzaju usług, itp.)

Miarą skuteczności służb pomocy społecznej jest odpowiednio przygotowana do realizacji zadań kadra. Również w tym zakresie Ośrodek podejmował szereg działań, wdrażał rozwiązania pozwalające na rozwój zawodowy pracowników Ośrodka a zarazem zapewnienie możliwie najwyższej jakości usług dla mieszkańców. W celu podniesienia efektywności działań Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie i zwiększenia podmiotowości odbiorcy pomocy realizowany był od stycznia 2020 r. projekt „Nowe standardy pracy socjalnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie”. Zadaniem projektu było wdrożenie usprawnień organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od świadczenia pracy socjalnej i usług.

Kompleksowe wspieranie w rozwiązywaniu problemów mieszkańców Gminy Chrzanów możliwe było na opisaną skalę także dzięki rozwijanej stale współpracy Ośrodka z podmiotami zewnętrznymi (instytucjami, organizacjami), niejednokrotnie przybierającej postać projektów czy programów partnerskich.

Duże znaczenie ma, w ocenie tutaj Ośrodka, również współpraca z organizacjami pozarządowymi – wspólne przedsięwzięcia pozwalają optymalnie wykorzystać potencjał i zasoby wszystkich stron

przy realizacji często nowatorskich zadań. Na uwagę zasługuje także wkład pracy Klubu Integracji Społecznej, świadczenie usług asystenckich, poradnictwa specjalistycznego. W roku 2021 mieszkańcy mogli także korzystać ze wsparcia prowadzonego w ramach Punktu informacji, wsparcia i pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w roku 2021 swoje obowiązki zgodnie z zasadami celowości, legalności i gospodarności w zakresie wydatkowania środków finansowych, obowiązującymi standardami oraz zasadami etyki zawodowej.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2021

Analiza realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie zadań, przedstawionych w sprawozdaniu za 2021 rok pokazała nie tylko kierunek działań, ale ukazała, że muszą być one wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mające działać aktywizująco na lokalną społeczność. Rok 2022 będzie dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom.

Prawidłowa realizacja zadań pomocy społecznej wymaga zatem nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego. Analiza realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie zadań przedstawionych w sprawozdaniu za 2021 r. pozwoliła także określić najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Określone są one również na podstawie prowadzonego monitoringu występujących problemów społecznych i opisane w dokumentach programowych wyznaczających długofalowe przedsięwzięcia mające na celu osiągnięcie zmian na rzecz zapewnienia mieszkańcom warunków przeciwdziałających marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

Celowym wydaje się więc zwrócić uwagi na następujące zagadnienia:

1. Stałe wzmacnianie współpracy pomiędzy gminnymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny z instytucjami o zasięgu powiatowym.
2. Systematyczne wzmacnianie kadr Ośrodka Pomocy Społecznej poprzez doszkalcenie (np. warsztaty, kursy, itp.) Utrzymanie odpowiedniej liczby pracowników socjalnych i asystentów rodziny.
3. Rozwój wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych i starszych w tym zapewnienie pomocy w formie kierowania osób wymagających całodobowej opieki do domów pomocy społecznej i finansowania ich pobytu.
4. Pomoc terapeutyczna, rehabilitacyjna i inna dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w tym dalsze prowadzenie grup terapeutycznych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie.

5. Aktywne wsparcie w ramach Punktu informacji wsparcia i pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
6. Rozwój wsparcia dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc.
7. Pomoc osobom z niepełnosprawnościami w indywidualnym funkcjonowaniu (opieka stała, doraźna, itp.).
8. Rozwój form wsparcia dla osób objętych ustawą o ochronie zdrowia psychicznego.
9. Poszerzenie zakresu działań informacyjnych, terapeutycznych i aktywizacyjnych dla osób zagrożonych eksmisją i dotkniętych bezdomnością.
10. Zapewnienie miejsc noclegowych dla bezdomnych mężczyzn i kobiet oraz matek z dziećmi.
11. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań pomocy społecznej.
12. Realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022. Program realizowany w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.
13. Dalszy rozwój form wsparcia i instrumentów w pracy socjalnej na rzecz wzmocnienia rodziny (w tym asystentury rodzinnej).
14. Realizacja i monitoring Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Chrzanów.
15. Realizacja w okresie 02.01.2019 – 31.03.2022 projektu ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020 pn. „Nowy Rozdział” skierowanego do mieszkańców Gminy Chrzanów.
16. Dalsze inwestowanie w rozwój zawodowy pracowników Ośrodka i rozwój metodyki pracy
17. Rozwój infrastruktury informatycznej poprzez wdrażanie nowoczesnych rozwiązań IT, ułatwianie mieszkańcom Gminy Chrzanów dostępu do oferty pomocowej za pomocą kanałów elektronicznych
18. Dalszy rozwój Chrzanowskiego Centrum Wolontariatu.
19. Pomoc osobom przebywającym na kwarantannie.
20. Realizacja programu „Korpus Wspieraj Seniora”
21. Realizacja projektu „Mały Port” – miejsca edukacyjnych spotkań dla rodziców z małymi dziećmi.
22. Koordynacja gminnego programu osłonowego wprowadzonego Ustawą o dodatku osłonowym z dnia 17 grudnia 2021 r.